

Република Србија
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЖЕЛЕЗНИЦЕ

ИЗВЕШТАЈ
О РЕГУЛИСАЊУ ТРЖИШТА ЖЕЛЕЗНИЧКИХ УСЛУГА
ЗА 2025. ГОДИНУ

Београд, септембар 2026.

САДРЖАЈ

1. УВОД.....	3
2. ПРАВНИ ОКВИР	5
3. ПРЕГЛЕД ЖЕЛЕЗНИЧКОГ ТРЖИШТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.....	9
4. РЕГУЛИСАЊЕ ТРЖИШТА ЖЕЛЕЗНИЧКИХ УСЛУГА У 2025. ГОДИНИ.....	13
ПРИСТУП ТРЖИШТУ	13
5. АНАЛИЗА СТАЊА ЖЕЛЕЗНИЧКОГ ТРЖИШТА	23
Показатељи и тенденције на тржишту	23
5.1 Показатељи који се односе на управљање инфраструктуром	24
5.2. Показатељи који се односе на превоз робе	27
5.3. Показатељи који се односе на превоз путника	35
5.4 Показатељи који се односе на интермодални саобраћај	41
6. СПРЕЧАВАЊЕ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ДРУГЕ АКТИВНОСТИ ДИРЕКЦИЈЕ КАО РЕГУЛАТОРНОГ ТЕЛА ..	42
6.1 Спречавање дискриминације подносилаца захтева.....	42
6.2. Друге активности Дирекције као регулаторног тела	46
7. ПРАВА ПУТНИКА	47
8. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА	48
9. ЗАКЉУЧАК	52

1. УВОД

Извештај о регулисању тржишта железничких услуга за 2025. годину је тринаести извештај о обављању послова у области регулисања тржишта железничких услуга, који Влади Републике Србије подноси Дирекција за железнице (у даљем тексту: Дирекција). Обавеза Дирекције да припреми овај извештај за претходну годину и достави га Влади најкасније до краја септембра текуће године, прописана је чланом 121. став 17. Закона о железници („Службени гласник РС”, број 41/18 и 62/23).

Наведеним законом 2018. године у хармонизацији са релевантним прописима ЕУ и најбољом праксом, надлежност Дирекције у области регулисања тржишта железничких услуга проширена је и прецизније уређена, а његовим изменама и допунама из 2023. године извршено је додатно прецизирање појединих одредаба у вези са надлежностима Дирекције.

Наиме, доношење закона 2018. године представља кључни корак у наставку процеса даље хармонизације националних прописа у области железничког саобраћаја са релевантним прописима ЕУ и јачању услова конкуренције на железничком транспортном тржишту Републике Србије, а све у циљу побољшања ефикасности железничког система и повећања тржишног удела железнице у односу на друге видове саобраћаја, сагласно стратешким циљевима за железнички саобраћај на тржишту транспортних услуга. Стварање и очување услова за постојање здраве конкуренције на тржишту железничких превозних услуга треба да омогући и подизање квалитета услуга превоза путника и робе железницом, као и већи степен искоришћености железничке инфраструктуре.

Закон о железници регулише тржишне механизме и односе између актера у железничком сектору, тако што између осталог прописује аспекте управљања железничком инфраструктуром, приступа железничкој инфраструктури, правила наплате цена приступа за коришћење инфраструктуре, правила везана за услуге повезане са железничким превозом и приступ услужним објектима. Истовремено, он уређује проширене надлежности Дирекције као регулаторног тела за тржиште железничких услуга, тела за лиценцирање железничких превозника, и тела задуженог за област права путника, и представља један од системских закона железничког сектора.

Такође, Законом о железници је даље настављено усклађивање са Директивом 2012/34/ЕУ о успостављању јединственог Европског железничког простора, а затим, доношењем следећих подзаконских аката, и са њеним имплементационим актима:

- Правилник о лиценцама за превоз у железничком саобраћају („Службени гласник РС”, број 53/19 од 24.07.2019), који је усклађен са Имплементационом уредбом Комисије 2015/171 о одређеним аспектима лиценцирања железничких предузећа);
- Уредба о начину и модалитетима израчунавања трошкова који су настали као директан резултат саобраћања воза („Службени гласник РС”, бр. 48/19 од 05.07.2019, 149/20 од 11.12.2020, 102/21 од 29.10.2021, 134/22 од 2. децембра 2022 и 107 од 1. децембра 2023.), која је у потпуности усклађена са Имплементационом уредбом Комисије 2015/909 о модалитетима за обрачун трошкова који су директно настали као резултат пружања железничких услуга);
- Уредба о начину закључивања и садржају оквирних споразума за расподелу капацитета железничке инфраструктуре („Службени гласник РС”, број 74/19 од 18.10.2019), која је у потпуности усклађена са Имплементационом уредбом Комисије 2016/545 о процедурама и критеријумима који се примењују у вези са оквирним споразумима за доделу капацитета железничке инфраструктуре;
- Уредба о појединостима поступка и критеријумима који се примењују за приступ услугама које се пружају у услужним објектима („Службени гласник РС”, бр. 57/19 од 08.09.2019. и 13/20 од 14.02.2020), и;
- Правилник о елементима информације о услужном објекту („Службени гласник РС”, број 66/19 од 18.9.2019) који су у потпуности усклађени са Имплементационом уредбом Комисије 2017/2177 о приступу услужним објектима и услугама повезаним са железницом.

Од великог значаја за отварање и функционисање железничког тржишта у Србији и региону било је и закључивање Уговора о оснивању Транспортне заједнице између Европске уније и страна потписница из Југоисточне Европе. Реализација овог уговора у скоро пуном капацитету је започела 2019. године установљавањем органа управљања, а интензивно је настављена у периоду који је уследио. У складу са одлуком Савета министара, седиште Сталног секретаријата Транспортне заједнице је у Београду.

У раду Транспортне заједнице учествује 36 партнера – држава чланица Европске уније, које представља Европска комисија, шест регионалних партнера Западног Балкана и од 2023. године, три земље посматрача: Грузија, Молдавија и Украјина. Транспортна заједница ради на постепеној интеграцији транспортних тржишта страна потписница у транспортно тржиште ЕУ, и то на основу релевантних правних тековина ЕУ, укључујући области техничких стандарда, интероперабилности, безбедности, управљања саобраћајем, социјалне политике, јавних набавки и животне средине за све врсте саобраћаја, изузев ваздушног.

Дирекцију у раду Транспортне заједнице заступа представник у Техничком одбору за железницу који присуствује свим редовним састанцима и учествује у раду одбора. Поред тога, у

реализацији сарадње са Транспортном заједницом Дирекција учествује и у спровођењу и праћењу реализације Акционог плана за железнице, као и активностима у вези са скринингом стања у хармонизацији са прописима ЕУ, који спроводи Заједница за све потписнице уговора.

Објављивање Извештаја о регулисању тржишта железничких услуга на интернет страници Дирекције омогућује јавности и заинтересованим странама транспарентан увид у постојеће стање на тржишту железничког превоза робе и путника у Републици Србији, односно омогућава преглед кључних учесника и њиховог пословног учинка на тржишту услуга превоза робе и путника железницом, као и општег стања и трендова на овом динамичном тржишту.

Ово подразумева и представљање свих релевантних података у вези са железничким тржиштем које Дирекција редовно прати и анализира, а који се односе на све активне железничке превознике, али и друге актере од значаја за функционисање железничког тржишта.

Овим извештајем обухваћени су, поред послова који се односе на регулисање железничког тржишта и послови који се односе на лиценцирање за железнички превоз и права путника.

Анализа показатеља коју садржи овај Извештај, између осталог, односи се на управљање инфраструктуром, превоз робе, превоз путника и услужне објекте, али поред тога он садржи и детаље поступања Дирекције у вези са спречавањем дискриминације и других поремећаја на тржишту железничких услуга, друге активности из области регулисања тржишта, активности Дирекције из области права путника, лиценцирања железничких превозника и међународне сарадње.

2. ПРАВНИ ОКВИР

Дирекција за железнице, као посебна организација државне управе Републике Србије, обавља послове у оквиру железничког сектора утврђене Законом о железници („Службени гласник РС”, број 41/18 и 62/23), Законом о безбедности у железничком саобраћају („Службени гласник РС”, број 41/18), Законом о интероперабилности железничког система („Службени гласник РС”, бр. 62/23), Законом о жичарама за транспорт лица („Службени гласник РС”, бр. 38/15, 113/17 и 31/19) и Законом о метроу и градској железници („Службени гласник РС”, број 52/21).

Својим радом у оквиру делокруга који се односи на регулисање тржишта, Дирекција омогућава даљи развој железничког тржишта, доприносећи тако већој конкурентности железнице у односу на друге видове саобраћаја.

Чланом 120. Закона о железници прописано је да Дирекција обавља послове:

- 1) у области регулисања тржишта железничких услуга;

- 2) у области лиценцирања железничких превозника;
- 3) у области права путника;
- 4) у области безбедности у железничком саобраћају и интероперабилности железничког система;
- 5) у области жичара;
- 6) остваривања међународне сарадње у оквиру своје надлежности;
- 7) обавља и друге послове у складу са овим законом и законима којима се уређују области безбедности у железничком саобраћају, интероперабилности железничког система и жичара за превоз лица.

У области регулисања тржишта железничких услуга, а у складу са одредбама члана 121. Закона о железници Дирекција обавља следеће послове:

- Одлучује по захтевима које могу поднети подносиоци захтева за доделу капацитета инфраструктуре, односно подносиоци захтева за приступ и пружање услуга у услужном објекту, који сматрају да су неправедно третирани, дискриминисани или на било који други начин оштећени, а нарочито против одлука које је донео управљач инфраструктуре или, тамо где је одговарајуће, железнички превозник или оператор услужног објекта, а који се тичу:
 - 1) изјаве о мрежи у нацрту и крајњем облику;
 - 2) критеријума које оне садрже;
 - 3) поступка доделе и резултата тог поступка;
 - 4) система обрачуна и наплате цена;
 - 5) висине и/или структуре цена приступа које је у обавези, или може бити у обавези да плати;
 - 6) информације о услужном објекту;
 - 7) примене одредаба члана 13. Закона о железници, а посебно приступа и наплате услуга.
- Не доводећи у питање овлашћења тела надлежног за заштиту конкуренције, Дирекција је овлашћена да прати стање конкуренције на тржишту железничких услуга а нарочито, контролише поступања управљача инфраструктуре, железничког превозника и оператора услужног објекта у смислу става 1. члана 121. закона на сопствену иницијативу и са циљем спречавања дискриминације према подносиоцима захтева за доделу капацитета инфраструктуре. Дирекција, нарочито,

проверава да ли Изјава о мрежи садржи дискриминаторне одредбе или ствара дискрециона овлашћења управљача инфраструктуре којима би се могли дискриминисати подносиоци захтева;

- Стара се о томе да цене које утврди управљач инфраструктуре буду у складу са овим законом и да су недискриминаторске. Преговори између подносиоца захтева и управљача инфраструктуре у погледу висине цена приступа се дозвољавају само ако се воде под надзором Дирекције. Дирекција интервенише ако оцени да се преговори не одвијају сагласно одредбама овог закона;
- Може давати необавезујућа мишљења о нацртима планова пословања, уговора између надлежних органа и управљача инфраструктуре о условима и начину финансирања управљања железничком инфраструктуром из члана 21. закона и плановима за побољшање капацитета из члана 42. закона, како би указала посебно да ли су ови акти усклађени са ситуацијом на тржиштима железничких услуга.
- Редовно, а у сваком случају најмање на сваке две године, консултује представнике корисника услуга железничког превоза робе и путника, како би се узели у обзир њихови ставови о железничком тржишту;
- Разматра све притужбе у смислу члана 13. закона и, по потреби, захтева релевантне информације и покреће консултације са свим релевантним странама, у року од 30 дана од пријема притужбе. Дирекција одлучује о свим притужбама, предузима мере за исправку стања и обавештава релевантне стране о решењу донетом у року од највише шест недеља од пријема свих релевантних информација. Не доводећи у питање право тела за заштиту конкуренције, Дирекција, по потреби, одлучује на сопствену иницијативу о одговарајућим мерама за исправку дискриминације подносилаца захтева за доделу капацитета инфраструктуре, поремећаја тржишта и свих осталих нежељених дешавања на овим тржиштима, нарочито у смислу става 1. овог члана.
- Спроводи ревизије или покреће екстерну ревизију над управљачем инфраструктуре, операторима услужних објеката и, по потреби, железничким превозницима, како би се утврдила усклађеност са одредбама за раздвајање рачуна утврђеним чланом 3. Закона о железници. У том смислу, Дирекција има право да захтева све релевантне информације. Нарочито, Дирекција је овлашћена да захтева од управљача инфраструктуре, оператора услужних објеката и свих привредних друштава или других субјеката који врше или интегришу различите врсте железничког транспорта или управљања инфраструктуром у складу са чл. 3. и 13. закона да доставе одговарајуће рачуноводствене информације;

- Сарађује са телом надлежним за заштиту конкуренције, даје стручна мишљења и обавља друге послове утврђене овим законом.

У области лиценцирања железничких превозника, а у складу са чланом 122. Закона о железници Дирекција спроводи поступак лиценцирања железничких превозника, који је детаљније прописан члановима 81–84. тог закона.

Дирекција за железнице у оквиру својих надлежности из ове области обавља следеће послове:

- Издаје Лиценцу за превоз робе и/или путника,
- Издаје Лиценцу за превоз за сопствене потребе,
- Проверава сваких 12 месеци да ли железнички превозник испуњава прописане услове, и
- Води евиденцију о издатим лиценцама.

У области права путника, у складу са чланом 123. Закона о железници, Дирекција прима и разматра притужбе путника који сматрају да им је ускраћено право утврђено тим законом и даје мишљења и препоруке у конкретним случајевима.

Такође, у поступку по притужби путника или по службеној дужности, Дирекција може решењем утврдити мере за отклањање утврђене повреде у складу са овим законом и рок за спровођење утврђених мера.

Поред наведеног, Дирекција **доноси и подзаконске акте** на основу овлашћења из поменутих закона и **остварује међународну сарадњу у оквиру своје надлежности.**

Дирекција је 2019. године донела Правилник о лиценцама за превоз у железничком саобраћају, којим се ближе уређује начин доказивања испуњености услова за издавање лиценце, износ минималног покрића из члана 81. ст. 9. и 10. Закона о железници, минимални износи и износи релевантни за утврђивање испуњавања услова који се односе на финансијску способност подносиоца захтева за издавање лиценце, садржина лиценце, начин провере испуњености прописаних услова и обавезе превозника у погледу достављања документације за потребе периодичне провере финансијског пословања и испуњености других услова, образац лиценце и садржина и форма документа који садржи информације о издатој лиценци. Овим правилником транспонована је Имплементациона уредба Комисије 2015/171 о одређеним аспектима лиценцирања железничких предузећа.

Такође, 2020. године Дирекција је донела Правилник о року за одговор на захтев за приступ и пружање услуга у услужном објекту у вези са обављањем железничког превоза ("Службени гласник РС", бр. 102/20).

3. ПРЕГЛЕД ЖЕЛЕЗНИЧКОГ ТРЖИШТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Ово поглавље има за циљ да пружи информативни увид у инфраструктурне и друге капацитете, организацију и релације између кључних учесника на тржишту железничког превоза робе и путника у Републици Србији.

У Републици Србији јавном железничком инфраструктуром управља „Инфраструктура железнице Србије“ а.д. која је основана 2015. године од стране Републике Србије издвајањем из „Железнице Србије“ а.д. са циљем одржавања јавне железничке инфраструктуре, организовања и регулисања железничког саобраћаја, обезбеђивања приступа и коришћења јавне железничке инфраструктуре свим заинтересованим железничким превозницима, као и заштите јавне железничке инфраструктуре и вршења инвеститорске функције на изградњи и реконструкцији јавне железничке инфраструктуре.

Укупна дужина пруга нормалног колосека којим управља „Инфраструктура железнице Србије“ а.д. у 2025. години износила 3.357 km, од чега је 3.012 km једноколосечних пруга, а 345 km двоколосечних.

Поред пруга нормалног колосека, „Инфраструктура железнице Србије“ а.д. управља и туристичко-музејском железницом „Шарганска Осмица“, уског колосека, ширине 760 mm и укупне дужине 22,5 km.

Окосницу мреже чини део тзв. индикативног проширења Основне Трансевропске мреже коридора (TEN-T) ¹, коридор X: Салцбург–Љубљана–Загреб–Шид–Београд–Ниш–Прешево–Скопље–Велес–Солун, који се рачва у Београду до Будимпеште (крак Хb) и у Нишу према Софији и Истанбулу (крак Хс), у укупној дужини од 872 km на територији Републике Србије, што чини 26% укупне дужине мреже.

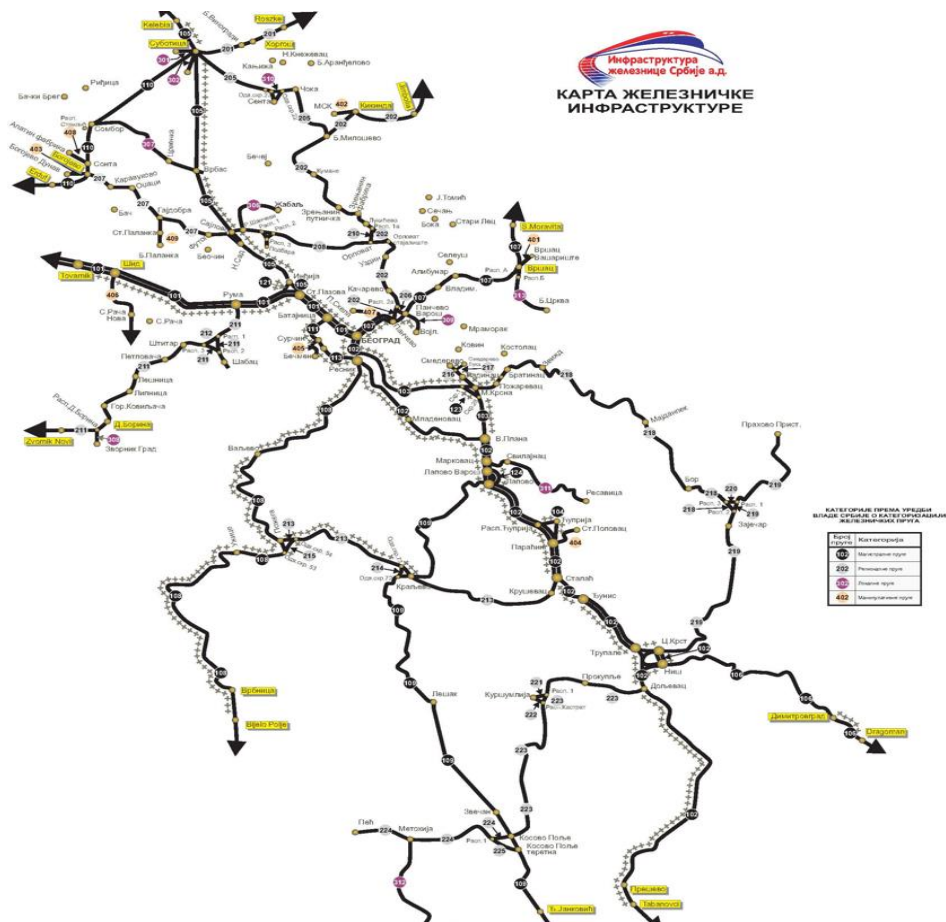
Поред овог, на мрежи индикативног проширења Основне Трансевропске мреже налазе се и барска и вршачка пруга, као и пруга Сталаћ–Краљево–Пожега и деоница пруга од Краљева до Руднице.

На слици испод приказана је мрежа железничке инфраструктуре којом управља „Инфраструктура железнице Србије“ а.д.

¹ https://publications.europa.eu/resource/cellar/cc3395a5-3516-11ef-b441-01aa75ed71a1.0006.03/DOC_1

Карта железничке мреже ИЖС

Извор: ИЖС

Укупно 1.313 km пруга „Инфраструктура железнице Србије” а.д. електрифицирано је системом напајања 25 kV, 50 Hz, што чини укупно 39,1% укупне дужине мреже (испод ЕУ просека који износи око 57%²).

На укупно 203 километара пруга „Инфраструктура железнице Србије” а.д. оперативан је ETCS, односно Европски систем за контролу саобраћаја возова.

² [2026 - Market Monitoring - IRG Rail](#)

На мрежи пруга „Инфраструктура железнице Србије“ а.д. постоји укупно 749 службених места, од чега око 600 станица и стајалишта отворених за пријем и отпрему путника, као и 10 железничких чворова (Београд, Нови Сад, Ниш, Суботица, Панчево, Косово Поље, Лапово, Мала Крсна, Пожега, Краљево).

На слици испод дат је приказ основних инфраструктурних капацитета којим управља „Инфраструктура железнице Србије“ а.д.

Основни капацитети управљача инфраструктуре

У складу са Уредбом о категоризацији пруга све пруге у Републици Србији деле се на магистралне, регионалне, локалне и манипулативне, различитог пројектованог и стварног стања.

Поред јавне железничке инфраструктуре којом управља „Инфраструктура железнице Србије“ а.д, као и индустријских железница и индустријских колосека у различитом власништву, од посебног значаја за одвијање железничког саобраћаја су и тзв. услужни објекти у смислу члана

15. став 2. Закона о железници, у које, између осталог, спадају и теретни (интермодални) терминали комбинованог транспорта, објекти лука на унутрашњим водама повезани са железничким активностима, и објекти за одржавање – радионице.

Дирекција се, поред осталог, у оквиру својих надлежности стара о недискриминаторском приступу овим услужним објектима и услугама које се пружају у њима, објављивању информација из члана 18. Закона о железници, и начелима обрачуна и наплате цена приступа.

Наиме, у вези са овим пословима, препознато је укупно 25 потенцијалних оператора услужних објеката на територији Републике Србије. У извештајном периоду објављено је укупно 13 Информација о услужном објекту на начин прописан чланом 18. став 1. односно став 3, а у складу са Уредбом о појединостима поступка и критеријумима који се примењују за приступ услугама које се пружају у услужним објектима („Службени гласник РС”, бр. 57/19 и 13/20) и Правилником о елементима информације о услужном објекту („Службени гласник РС”, број 66/19) .

Значајан корак у развоју тржишта железничких услуга и унапређењу њиховог квалитета, омогућен је завршетком пројекта реконструкције и модернизације деонице пруге Београд Центар – Нови Сад, која је пуштена у комерцијални саобраћај марта 2022. године. Увођењем услуге „СОКО” од стране путничког превозника „Србија Воз” а.д. на наведеној деоници по први пут у Републици Србији омогућене су брзине саобраћаја возова до 200 km/h. У току 2024. године настављени су радови на реконструкцији и модернизацији преосталих деоница између Новог Сада и Суботице, у оквиру реализације пројекта „Мађарско-српске железнице“ односно реконструкције и модернизације пруге између Београда и Будимпеште. Деоница Суботица – Нови Сад пуштена је у рад у октобру 2025. године.

Приступ железничкој мрежи којом управља „Инфраструктура железнице Србије“ а.д. на недискриминаторској и фер основи, у складу са законом, омогућен је за све заинтересоване железничке превознике који испуњавају законом прописане услове и који су регистровани у Републици Србији.

Потписивањем Уговора о оснивању Транспортне заједнице створен је правни основ за наредни корак у отварању тржишта железничких услуга и то у првом кораку на регионалном нивоу, за стране потписнице овог уговора, а касније и на нивоу између региона и земаља чланица ЕУ.

На мрежи пруга „Инфраструктура железнице Србије“ а.д. у току 2025. године, активно је пословало 18 железничких превозника, од чега 17 железничких превозника за превоз робе (од чега 2 за сопствене потребе) и 1 железнички превозник за превоз путника.

Више о броју и самим превозницима дато је у поглављу 4. Регулисање тржишта железничких услуга у 2025. години.

4. РЕГУЛИСАЊЕ ТРЖИШТА ЖЕЛЕЗНИЧКИХ УСЛУГА У 2025. ГОДИНИ

ПРИСТУП ТРЖИШТУ

Национално железничко тржиште је либерализовано за железничке превознике основане у Републици Србији, закључивањем првог уговора о коришћењу железничке инфраструктуре од стране „Инфраструктура железница Србије” а.д. са приватним превозником „Комбиновани превоз“ д.о.о, 3. јуна 2016. године.

Од тада, број превозника који користе мрежу пруга „Инфраструктура железница Србије” а.д. за пружање комерцијалних услуга је у константном порасту, као и удео дела тржишта нових превозника.

Као што је речено у претходном поглављу, поред отвореног тржишта на националном нивоу, Уговором о оснивању Транспортне заједнице предвиђено је даље фазно отварање тржишта, најпре на регионалном нивоу (за железничке превознике из страна потписница уговора – Западног Балкана), а у крајњој фази и на нивоу заједнице ЕУ и Западног Балкана, тј. за све железничке превознике основане како у државама чланицама ЕУ тако и странама потписницама уговора.

Предуслов за отварање тржишта на регионалном нивоу јесте имплементација Акционих планова Транспортне заједнице (у првом реду Акционог плана за железнице³ и Акционог плана за олакшавање транспорта⁴) који имају за циљ да створе једнаке и усаглашене услове за функционисање тржишта (хармонизација услова за приступ, лиценцирање и сертификација превозника, техничка интероперабилност, усаглашеност процедура, тржишних механизма и др).

У извештајном периоду (стање на дан 31.12.2025. године) у Републици Србији било је 21 лиценцираних превозника⁵, од чега је 18 имало важећи сертификат о безбедности, део А и део Б

³ <https://www.transport-community.org/wp-content/uploads/2020/11/Rail-Action-Plan.pdf>

⁴ <https://www.transport-community.org/wp-content/uploads/2020/11/Transport-Facilitation-Action-Plan.pdf>

⁵ До октобра 2025. године било је 24 лиценце, у октобру 2025. године одузете су 3 лиценце

и обављало превоз на јавној железничкој инфраструктури за превоз робе, путника и за сопствене потребе.

Поред превозника „Србија Карго“ а.д. и „Србијавоз“ а.д. као железничких превозника у државном власништву, железничку инфраструктуру је у 2025. години користило 16 приватних железничких превозника, од којих 2 обављају превоз за сопствене потребе (што укључује и услуге одржавања железничке инфраструктуре).

У току извештајног периода Дирекција је обављала послове из њене надлежности прописане чланом 122. Закона о железници, тј. проверу испуњености услова за издавање, односно поседовање издате лиценце за превоз и друге послове у области лиценцирања железничких превозника.

У извештајном периоду је због промене пословног имена и/или седишта имаоца лиценце Дирекција донела четири Решење о измени решења о издавању лиценце.

У извештајном периоду није било суспензије, али су одузете три издате лиценце.

У извештајном периоду није било поднетих захтева за издавање нових лиценци.

У наставку је дат списак свих превозника који су у извештајном периоду поседовали важећу лиценцу за превоз путника и робе у железничком саобраћају, односно лиценцу за превоз у железничком саобраћају за сопствене потребе.

Списак превозника са важећом лиценцом за железнички превоз у 2025. години

Р. бр.	Носилац лиценце (пословно име, седиште)	Железнички превоз за који је издата лиценца	Број и датум издавања лиценце и Решења о издавању лиценце
1.	Србијавоз а.д. Немањина 6, 11000 Београд (Савски венац)	ПРЕВОЗ ПУТНИКА	Лиценца 340-1282-2/2023 од 6.12.2023. Решење 340-1282/2023 од 6.12.2023. и 340-662/4-2015 од 15.1.2016.
2.	Србија Карго а.д. Немањина 6, 11000 Београд (Савски венац)	ПРЕВОЗ РОБЕ	Решење 340-533/5-2015 од 10.12.2015.
3.	KOMBINOVANI PREVOZ DOO Југ Богданова 28, 18400 Прокупље	ПРЕВОЗ РОБЕ	Решење и лиценца бр: 003191963 2025 12500 002 000 340 002 од 29.07.2025.
4.	S RAIL DOO SUBOTICA Ђуре Ђаковића 4, 24000 Суботица	ПРЕВОЗ РОБЕ	Решење и лиценца бр: 001488811 2026 12500 002 000 340 002 од 23.03.2026.

Р. бр.	Носилац лиценце (пословно име, седиште)	Железнички превоз за који је издата лиценца	Број и датум издавања лиценце и Решења о издавању лиценце
5.	RAIL TRANSPORT LOGISTIC DOO BEOGRAD – NOVI BEOGRAD Јурија Гагарина 34, стан 1, Београд (Нови Београд)	ПРЕВОЗ РОБЕ	Решење и лиценца бр: 001461549 2026 12500 002 000 340 002 од 20.03.2026.
6.	EURORAIL LOGISTIC DOO BEOGRAD Таковска 46, 11000 Београд (Палилула)	ПРЕВОЗ РОБЕ	Лиценца 340-942-2/2023 од 5.9.2023. Решење 340-942/2023 од 5.9.2023.
7.	DESPOTIJA d.o.o. Beograd Булевар ЈНА 170, 11010 Београд (Вождовац)	ПРЕВОЗ РОБЕ	Решење и лиценца бр: 003617800 2025 12500 002 000 340 002 од 2.9.2025.
8.	OBL LOGISTIC DOO SREMSKA MITROVICA Јарачки пут 10, 22000 Сремска Митровица	ПРЕВОЗ РОБЕ	Решење и лиценца бр: 001274796 2026 12500 002 000 340 002 од 13.03.2026.
9.	TRANSAGENT OPERATOR DOO BEOGRAD Узун Миркова 3, спрат: 3, 11000 Београд (Стари град)	ПРЕВОЗ РОБЕ	Решење и лиценца бр: 001242958 2026 12500 002 000 340 002 од 12.03.2026.
10.	POWER RAIL DOO BEOGRAD – SAVSKI VENAC Војводе Миленка 7, 11000 Београд (Савски венац)	ПРЕВОЗ РОБЕ	Решење и лиценца бр: 000319325 2026 12500 002 000 340 002 од 15.1.2026.
11.	PIMK д.о.о. Димитровград Балканска 109, 18320 Димитровград	ПРЕВОЗ РОБЕ	Решење 340-971-2/2021 од 03.09.2021.
12.	Sinhron rail d.o.o. Beograd – Novi Beograd Милутина Миланковића 25Б, 11070 Београд (Нови Београд)	ПРЕВОЗ РОБЕ	Решење и лиценца бр: 001327397 2026 12500 002 000 340 002 од 16.03.2026.
13.	ENNA TRANSPORT BGD DOO BEOGRAD – ZEMUN	ПРЕВОЗ РОБЕ	Решење и лиценца бр:

Р. бр.	Носилац лиценце (пословно име, седиште)	Железнички превоз за који је издата лиценца	Број и датум издавања лиценце и Решења о издавању лиценце
	Змајева 12В, Београд (Земун), Земун		001098217 2026 12500 002 000 340 002 од 09.03.2026.
14.	Rail Cargo Carrier – Serbia d.o.o. Beograd Омладинских бригада 21, Пословни простор А 1.1, спрат 1, 11070 Београд (Нови Београд)	ПРЕВОЗ РОБЕ	Решење и лиценца бр: 001395377 2026 12500 002 000 340 002 од 18.03.2026.
15.	M-RAIL doo Прва индустријска 14, Крњешевци, 22314 Стара Пазова	ПРЕВОЗ РОБЕ	Решење и лиценца бр: 001327246 2024 12500 002 001 340 002 од 26.4.2024.
16.	RAILIMPEX DOO DIMITROVGRAD Балканска 123, 18320 Димитровград	ПРЕВОЗ РОБЕ	Решење и лиценца бр: 002195204 2026 12500 002 000 340 002 од 14.5.2024.
17.	ATM BG DOO NOVI BEOGRAD Булевар Михајла Пупина 127, 11070 Београд (Нови Београд)	ПРЕВОЗ ЗА СОПСТВЕНЕ ПОТРЕБЕ	Решење 340-43-2/2019 од 14.01.2019.
18.	ZGOR DOO NOVI SAD Индустријска 2Г, 21000 Нови Сад	ПРЕВОЗ ЗА СОПСТВЕНЕ ПОТРЕБЕ	Решење и лиценца бр: 003898430 2025 12500 002 000 340 002 од 7.10.2025.
19.	ELEKTROPRIVREDA SRBIJE AD BEOGRAD OGRANAK TENT Богољуба Урошевића – Црног 44, 11500 Обреновац	ПРЕВОЗ ЗА СОПСТВЕНЕ ПОТРЕБЕ	Решење и лиценца бр: 001526782 2026 12500 002 000 340 002 од 24.03.2026..
20.	НИС А.Д. НОВИ САД Народног Фронта 12, 21000 Нови Сад	ПРЕВОЗ ЗА СОПСТВЕНЕ ПОТРЕБЕ	Решење 340-61-3/2018 од 02.02.2018.
21.	ELIXIR GROUP DOO Булевар ослобођења 79, 21000 Нови Сад, Србија	ПРЕВОЗ ЗА СОПСТВЕНЕ ПОТРЕБЕ	Решење 340-541/3-2015 од 06.11.2015.

На слици испод приказан је тренд у броју превозника који поседују лиценцу за превоз у железничком саобраћају почев од 2014. године до краја извештајног периода 2025. године.

У 2025. години је прекинут тренд константног раста броја лиценцираних железничких превозника (још од 2014. године). Ово се може тумачити као најава могуће консолидације железничког тржишта за превоз робе.

Од доделе прве лиценце за превоз и сертификата о безбедности за превоз робе у железничком саобраћају 2007. године па до данас, Дирекција је прошла дуг пут у реализацији својих надлежности у отварању тржишта и његовом регулисању, што је био један од основних услова за постизање недискриминаторског приступа железничкој инфраструктури и постојања фер конкуренције на тржишту железничких услуга. Ово се може сматрати императивом за побољшање квалитета железничких услуга и представља кључни разлог целокупне реформе железничког сектора.

После многобројних активности и уложених напора од стране свих актера у сектору, почев од Владе Републике Србије, ресорног министарства, Дирекције и на крају самих железничких предузећа, тек доношењем прве Изјаве о мрежи 2016. године суштински се отвара железничко тржиште у нашој земљи и стварају услови за приступ инфраструктури од стране свих привредних друштава која испуњавају све услове тј. поседују лиценцу за превоз, сертификат о безбедности и могућност за закључивање уговора о коришћењу инфраструктуре.

С обзиром да је поред лиценце за превоз, управо поседовање сертификата о безбедности део А и део Б (поред уговора о коришћењу инфраструктуре), један од кључних предуслова за улазак превозника на тржиште, у наставку је дат списак превозника који су поседовали важећи сертификат о безбедности део А и део Б, у 2025. години, којих је 20 у извештајном периоду:

Р. бр.	Носилац исправе	Врста услуге	Рок важења	ЕИН део А/ Број обрасца	ЕИН део Б/ Број обрасца
1.	RAIL TRANSPORT LOGISTIC DOO BEOGRAD – NOVI BEOGRAD	превоз робе који укључује превоз опасног терета	29.11.2027.(А) 20.04.2026.(В)	RS1120220008 340-1557-7/2022	RS1220230003 340-736-7/2023
2.	GLOBAL NEOLOGISTICS DOO BEOGRAD	превоз робе који укључује превоз опасног терета	15.06.2026.	RS1120210001 340-652-3/2021	RS1220210002 340-652-4/2021
3.	Акционарско друштво за железнички превоз робе „Србија Карго” Београд	превоз робе који укључује превоз опасног терета	13.10.2026.	RS1120210002 340-979-5/2021	RS1220210004 340-979-6/2021
4.	Акционарско друштво за железнички превоз путника „Србијавоз” Београд	превоз путника који укључује велике брзине	26.10.2026.	RS1120220002 340-287-4/2022	RS1220250005 003135687 2024 12500 001 001 340 024 04 390
5.	„РІМК” д.о.о. Димитровград	превоз робе који укључује превоз опасног терета	01.11.2026.	RS1120230002 340-938/2023	RS1220230002 340-938-2/2023
6.	OBL LOGISTIC DOO SREMSKA MITROVICA	превоз робе који укључује превоз опасног терета	20.12.2028.(А) 02.12.2026.(В)	RS1120230003 340-1148-5/2023	RS1220210007 340-1244-5/2021
7.	Комбиновани превоз д.о.о. Прокупље	превоз робе који укључује превоз опасног терета	09.02.2027.	RS1120220001 340-130-5/2022	RS1220220001 340-130-6/2022

Р. бр.	Носилац исправе	Врста услуге	Рок важења	ЕИН део А/ Број обрасца	ЕИН део Б/ Број обрасца
8.	Деспотија д.о.о. Београд	превоз робе без опасног терета	29.05.2027.	RS1120220003 340-574-5/2022	RS1220220003 340-574-6/2022
9.	SINHRON RAIL D.O.O. BEOGRAD – NOVI BEOGRAD	превоз робе који укључује превоз опасног терета	06.07.2027.	RS1120220004 340-804-3/2022	RS1220220007 340-951-5/2022
10.	ENNA TRANSPORT BGD DOO BEOGRAD – NOVI BEOGRAD	превоз робе који укључује превоз опасног терета на електрифициран им пругама	31.07.2027.	RS1120220005 340-792-5/2022	RS1220220005 340-836-5/2022
11.	ZGOP DOO NOVI SAD	превоз робе за сопствене потребе без опасног терета	31.07.2027.	RS1120220006 340-881-2/2022	RS1220220006 340-881-3/2022
12.	S RAIL DOO SUBOTICA	превоз робе који укључује превоз опасног терета на електрифициран им пругама које нису опремљене са РДУ и неелектрифицир аним пругама које нису опремијене пружним аутостоп уређајима	28.09.2027.(А) 07.02.2030.(В)	RS1120220007 340-1445-8/2022	RS1220250001 000117213 2025 12500 001 001 340 024 04 051

Р. бр.	Носилац исправе	Врста услуге	Рок важења	ЕИН део А/ Број обрасца	ЕИН део Б/ Број обрасца
13.	RAIL CARGO CARRIER – SOUTHEAST D.O.O. BEOGRAD	превоз робе који укључује превоз опасног терета	05.12.2027.	RS1120220009 340-1494-5/2022	RS1220220009 340-1790-5/2022
14.	Акционарско друштво Електропривреда Србије, Београд - ELEKTROPRIVRED A SRBIJE AD BEOGRAD OGRANAK TENT- Железнички транспорт	превоз робе за сопствене потребе без опасног терета	20.08.2028.	RS1120230001 340-730-6/2023	RS1220230001 340-730-7/2023
15.	ATM BG DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU ZA AUTOMATIZACIJU, ENERGETIKU I TEHNIKU MERENJA, BEOGRAD (NOVI BEOGRAD)	превоз робе за сопствене потребе без опасног терета	15.01.2029.	RS1120240001 000049127 2024 12500 001 001 340 024 01 003	RS1220240001 000049127 2024 12500 001 001 340 024 01 004
16.	TRANSAGENT OPERATOR DOO BEOGRAD	превоз робе који укључује превоз опасног терета	22.05.2029.(А) 27.03.2030.(В)	RS1120240002 001573664 2024 12500 001 001 340 024 04 190	RS1220250003 001035725 2025 12500 001 001 340 024 04 037
17.	M-RAIL doo za železnički prevoz robe Krnješevci	превоз робе који укључује превоз опасног терета	26.05.2029.	RS1120240003 001352640 2024 12500 001 001 340 024 04 052	RS1220240003 001352640 2024 12500 001 001 340 024 04 053

Р. бр.	Носилац исправе	Врста услуге	Рок важења	EIN део А/ Број обрасца	EIN део Б/ Број обрасца
18.	EURORAIL LOGISTIC DOO BEOGRAD	превоз робе који укључује превоз опасног терета	27.08.2029.	RS1120240004 001573552 2024 12500 001 001 340 024 04 027	RS1220240004 001573552 2024 12500 001 001 340 024 04 028
19.	RAILIMPEX DOO DIMITROVGRAD	превоз робе који укључује превоз опасног терета	02.09.2030.	RS1120250001 002167019 2025 12500 001 001 340 024 04 060	RS1220250004 002167019 2025 12500 001 001 340 024 04 061
20.	DRUŠTVO ZA ISTRAŽIVANJE, PROIZVODNJU, PRERADU, DISTRIBUCIJU I PROMET NAFTE I NAFTNIH DERIVATA I ISTRAŽIVANJE I PROIZVODNJU PRIRODNOG GASA NAFTNA INDUSTRIJA SRBIJE A.D. NOVI SAD	превоз робе за сопствене потребе који укључује превоз опасног терета	25.09.2030.	RS1120250002 003780900 2025 12500 001 001 340 024 04 035	RS1220250006 003780900 2025 12500 001 001 340 024 04 036

У току 2025. године јавну железничку инфраструктуру користило ⁶ је укупно 18 железничких превозника за превоз путника и робе, и то:

- 1) Акционарско друштво за железнички превоз путника „Србијавоз“ а.д. Београд
- 2) Акционарско друштво за железнички превоз робе „Србија Карго“ Београд

⁶ Под коришћењем инфраструктуре сматра се реализација најмање једне трасе воза у току године

- 3) Комбиновани превоз д.о.о.
- 4) S Rail d.o.o. Subotica
- 5) RAIL TRANSPORT LOGISTIC DOO
- 6) EURORAIL LOGISTIC DOO BEOGRAD
- 7) DESPOTIJA d.o.o. Beograd
- 8) OBL Logistic d.o.o. Sremska Mitrovica
- 9) TRANSAGENT OPERATOR DOO BEOGRAD
- 10) POWER RAIL DOO BEOGRAD- SAVSKI VENAC
- 11) „PIMK“ д.о.о. Димитровград
- 12) SINHRON RAIL D.O.O. BEOGRAD – NOVI BEOGRAD
- 13) ENNA TRANSPORT BGD DOO BEOGRAD – ZEMUN
- 14) RAIL CARGO CARRIER – SERBIA D.O.O. BEOGRAD
- 15) M RAIL DOO
- 16) RAILIMPEX DOO DIMITROVGRAD
- 17) АТМ БГ ДОО БЕОГРАД - Нови Београд
- 18) ЗГОП д.о.о. Нови Сад

5. АНАЛИЗА СТАЊА ЖЕЛЕЗНИЧКОГ ТРЖИШТА

ПОКАЗАТЕЉИ И ТЕНДЕНЦИЈЕ НА ТРЖИШТУ

У 2025. години Дирекција је у области регулисања тржишта континуирано пратила и анализирала железничко тржиште и у оквиру тога, утврђивала и пратила тенденције на тржишту и учинак у саобраћајно-економском смислу, нарочито путем прикупљања и анализе сетова кључних показатеља учинка.

Поред тога, Дирекција је обављала и друге послове из надлежности које обезбеђују конкурентно и недискриминаторско понашање свих учесника на тржишту.

Дирекција је у оквиру својих активности праћења железничког тржишта за 2025. годину управљачу инфраструктуре и железничким превозницима који пружају услуге превоза робе и путника доставила *Упитник за праћење железничког тржишта* (извештајни период: 1. 1. 2025. – 31. 12. 2025), у складу са својим надлежностима из члана 121. Закона о железници.

Упитник за превоз робе садржи поглавља која се односе на превоз, приходе и енегију, квалитет услуга и брзине, запослене и услужне објекте; упитник за превоз путника садржи поглавља која се односе на обим превоза, приходе и енегију, квалитет, обавезу јавног превоза – обим превоза и уговоре, запослене и услужне објекте; док упитник за управљача инфраструктуре садржи поглавља која се односе на мрежу, наплату цена приступа, доделу капацитета, приоритетне услуге, додељене трасе и одбијене захтеве, број додељених траса, расходе инфраструктуре, квалитет услуга, степен отворености тржишта, запошљавање и социјалне услове и потрошњу енергије.

Управљач инфраструктуре и сви железнички превозници доставили су попуњене упитнике у складу са захтевом.

У наставку су дати главни закључци анализе стања железничког тржишта извршене од стране Дирекције на основу података из добијених упитника.

5.1 ПОКАЗАТЕЉИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА УПРАВЉАЊЕ ИНФРАСТРУКТУРОМ

1. Број додељених и реализованих траса возова

У табели испод приказан је укупан број додељених и реализованих траса за 2025. годину за све превознике који су саобраћали на пругама којима управља „Инфраструктура железнице Србије“ а.д.

Железнички превозник	Број додељених траса	Број реализованих траса
„Србијавоз“ а.д.	160.532	139.932
„Србија Карго“ а.д.	305.456	26.532
Комбиновани Превоз	199.092	9.372
Деспотија	28.878	511
Eurorail Logistic	87.393	4.983
ТЕНТ*	1.456	0
ЗГОП Нови Сад а.д.*	11.671	177
АТМ*	829	110
Transagent operator	68.923	2.244
S Rail	62.314	2.735
Power Rail	99.436	3.047
NIS	1.456	0
RTL	138.745	5.336
Sinhron rail	79.849	3.302
PIMK	70.725	3.123
OBL	11.687	1.327
ENNA	20.020	1.256
RCC	26.312	583
M RAIL	9.839	1.519
Railimpex	2	2
Укупно:	1.384.615	206.091

*Превоз за сопствене потребе

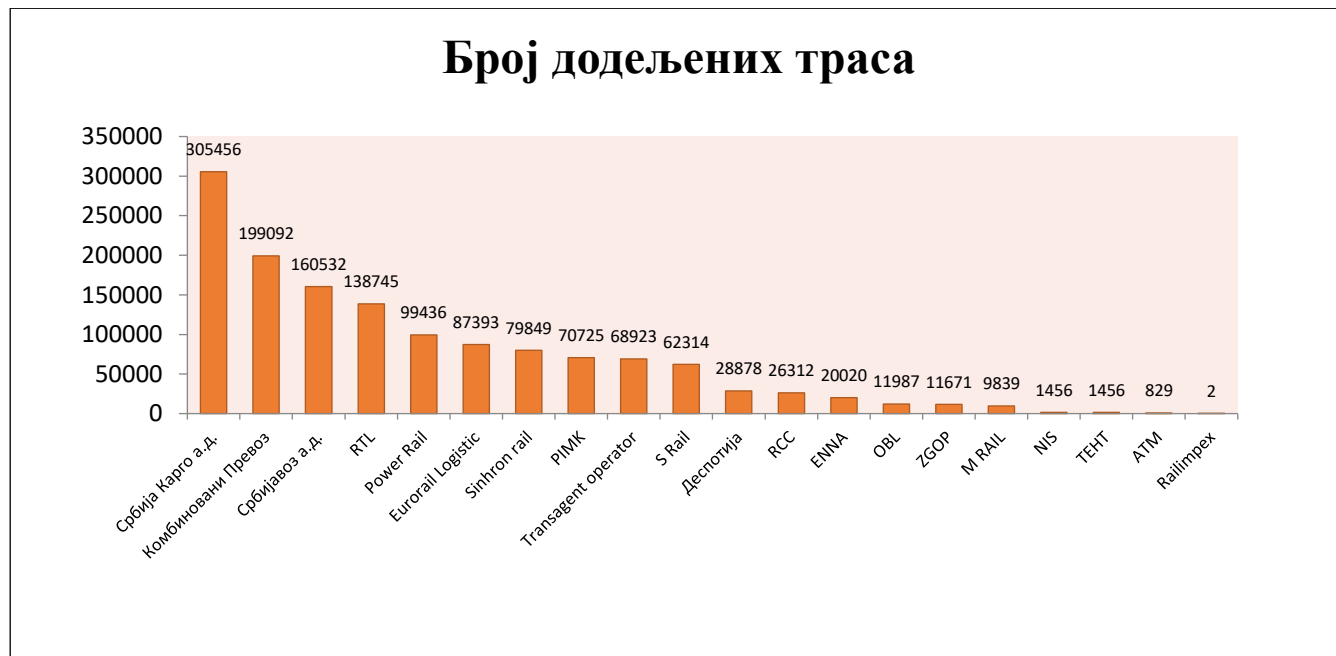
Оно што је карактеристично у вези са доделом/реализацијом траса јесте велика диспропорција у односу броја додељених и реализованих траса, односно чињенице да само око 14,88% од броја укупно додељених траса буде и реализовано, што је ситуација која постоји низ година у назад.

У вези са тим, иако обрада великог броја захтева за трасама представља отежавајућу околност за управљача инфраструктуре, управљач не наплаћује цену резервације трасе као потенцијални механизам за решавање овог проблема.

С друге стране, у поступку доделе ad hoc траса, процедура траје и до пет радних дана од пријема захтева због процедура управљача, што јесте у складу са одредбама Закона о железници,

али представља отежавајућу околност на коју указују превозници. Решење овог питања очекује се скраћењем времена за одлучивање по ad hoc захтевима, а што ће бити могуће увођењем у употребу софтвера за израду реда вожње од стране управљача и изменом процедура, што се очекује у наредном периоду.

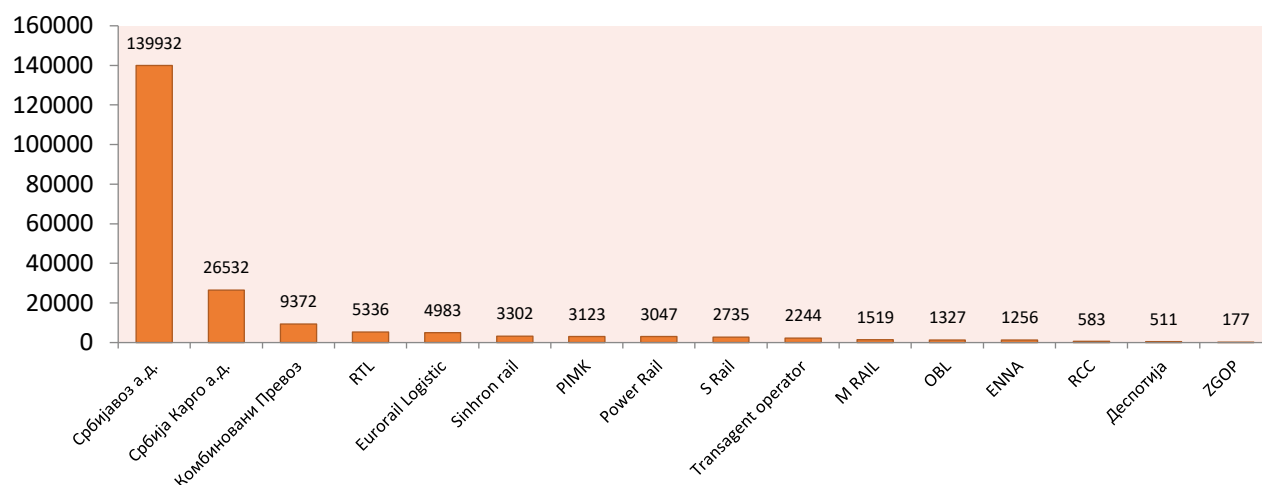
На следећем графикону дат је приказ броја додељених траса по сваком од превозника током 2025. године (од највећег броја до најмањег).

У 2025. години свим превозницима (20) додељено је укупно 1.384.615 траса возова. Од тога два превозника нису користила ниједну трасу у извештајном периоду.

На графикону испод дат је приказ броја реализованих траса по сваком од превозника током 2025. године (од највећег броја до најмањег).

Број реализованих траса

У 2025. години, укупно је коришћено 206.091 траса возова од стране 18 превозника. „Србијавоз“ а.д. има највећи број реализованих траса, што је последица фреквентности путничког железничког саобраћаја, док у теретном саобраћају предњаче „Србија Карго“ а.д. и Комбиновани превоз д.о.о.

У проценту реализованих траса уочљива је предност путничког железничког саобраћаја са аспекта планирања капацитета (унапред познате потребе за конструисање реда вожње), док је код теретног саобраћаја реализација закупљених траса код свих превозника знатно мања, као што се види на претходним дијаграмима (број додељених и реализованих траса возова).

2. Просечна цена приступа железничкој инфраструктури

Ниво цена приступа железничкој инфраструктури у Републици Србији није мењан више година. Просечна цена приступа железничкој инфраструктури у 2025. години, са поређењем у односу на цене од прошле године, представљена је у следећој табели.

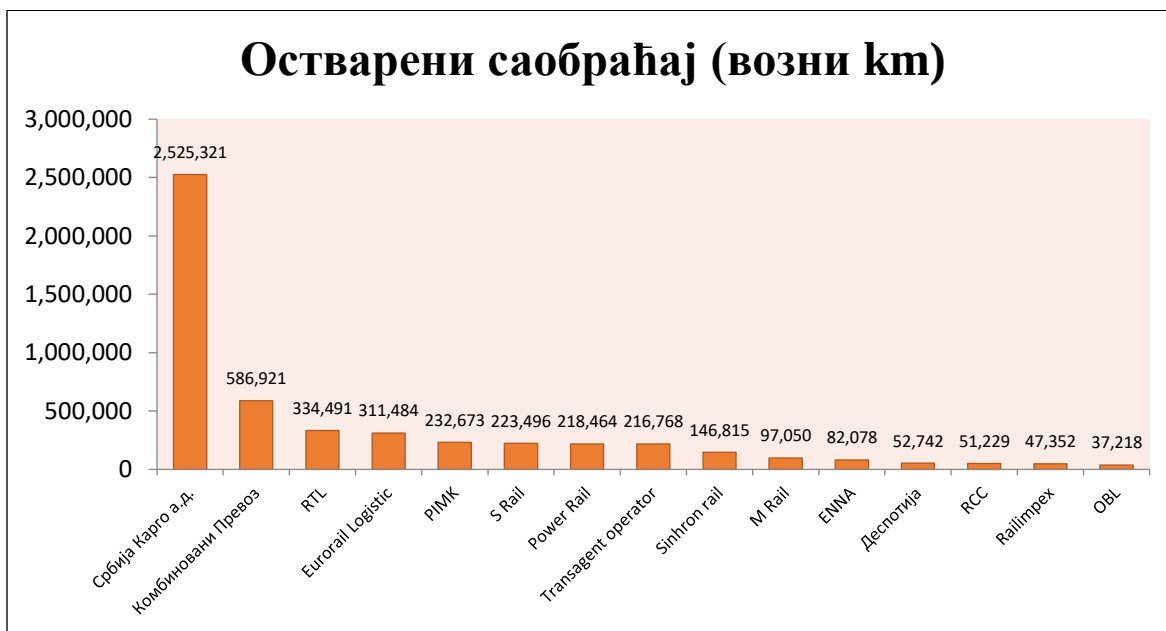
Категорија воза	Цена приступа (без додатака) РСД/возном km	Процентуална разлика у цени приступа по годинама 2025/2024 (%)
<i>Приградски и регионални путнички</i>	95,25	0%
<i>Даљински путнички</i>	124,79	0%
<i>Теретни до 1000 тона бруто</i>	227,93	0%
<i>Теретни до 1600 тона бруто</i>	257,43	0%

Цене приступа инфраструктури су носилац инфраструктурних трошкова за железничке превознике и један од значајних фактора у структури укупних трошкова сваког од превозника.

5.2. ПОКАЗАТЕЉИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ПРЕВОЗ РОБЕ

1. Укупан обим превоза у возним километрима

Графикон испод приказује укупан обим превоза теретних превозника⁷, изражен у возним километрима.

Из графикана се може закључити да је у 2025. години укупно остварено око 5,2 милиона возних километара, што представља благи пад у односу на 2024. годину када је остварено око 5,4 милиона возних километара (умањење за приближно 3,8 %).

Највећи обим саобраћаја и даље има „Србија Карго“ а.д. са око 2,5 милиона, с тим што је, према подацима из упитника, остварени рад „Србија Карго“ а.д. у благом паду у односу на претходну годину када је износио око 2,6 милиона. Према оствареним возним километрима, тржишни удео „Србија Карго“ а.д. износи око 48,9 % , што значи да већ трећу годину заредом

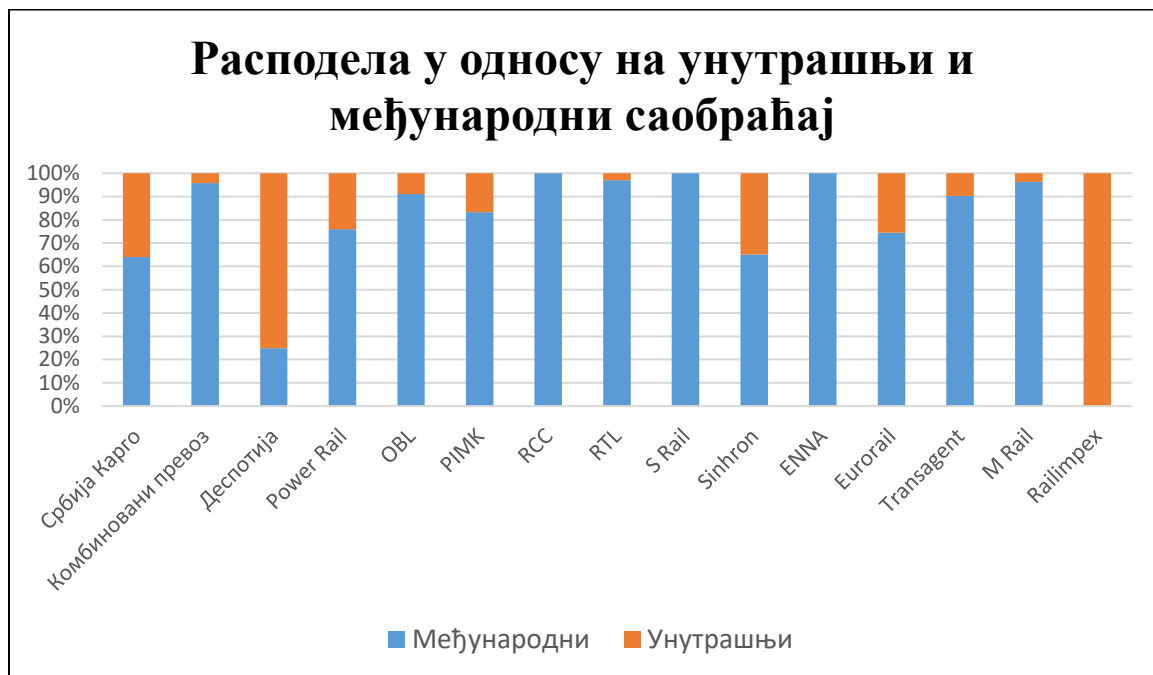
⁷ Не садржи превознике за сопствене потребе.

удео приватних превозника према овом показатељу прелази 50% у поређењу са превозником у државном власништву.

Након „Србија Карго“ а.д, следе приватни превозници међу којима предњаче Комбиновани превоз д.о.о, RTL и Eurorail Logistic, као приватни превозници са најбољим учинком у 2025. години, тј. они који су остварили више од 300.000 возних километара.

Приватни превозници остварили су укупно 2,6 милиона возних километара, што представља удео од око 51 %.

У наставку је приказана расподела возних километара у односу на то да ли су остварени на возовима из унутрашњег или међународног саобраћаја.

У теретном саобраћају и у 2025. години били су изразито доминантни робни токови из међународног саобраћаја, као профитабилнији превози, и то са процентном од око 75%. Три превозника су имала искључиво ову врсту саобраћаја. Ако се узму у обзир и превозници који су преко 90% возних километара остварили у међународном саобраћају, овај број је седам. С друге стране, око 25% саобраћаја реализовано је возовима из унутрашњег саобраћаја.

2. Обим оствареног теретног саобраћаја у нето-тонским километрима

У току 2025. године укупно је остварено око 2,39 милијарди нето-тонских километара у железничком превозу терета на мрежи пруга „Инфраструктура железнице Србије“ а.д, од чега је око 1.235,93 милиона нето-тонских километара или око 51,5% остварено од стране превозника у

државном власништву, док су приватни превозници остварили укупно око 1.163,61 милиона нето-тонских километара, односно око 48,49%.

У односу на 2024. годину, према достављеним подацима, приметан је пад укупног обима превоза у нето-тонским километрима за око 6%. Ова тенденција пада укупног обима превоза у нето-тонским километрима наставља се већ трећу годину заредом.

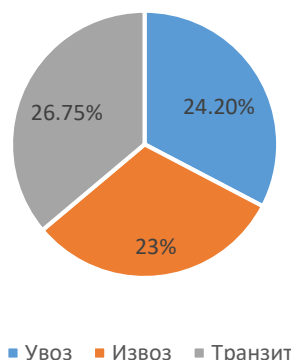
На слици испод приказан је однос нето-тонских километара остварених у унутрашњем и међународном саобраћају.

С обзиром да се само 18 % укупно остварених нето-тонских километара реализује у унутрашњем саобраћају, и на основу овог показатеља је јасно да је железнички саобраћај у Републици Србији доминантно оријентисан на међународне токове.

Од укупно 1,96 милијарди нето-тонских километара остварених у међународном саобраћају, релативно је уравнотежен однос када је у питању превоз за потребе извоза, увоза или се ради транзитном саобраћају, што је приказано на слици испод.

Удео увоза, извоза и транзита у међународним НТКМ

3. Обим оствареног теретног саобраћаја у бруто-тонским километрима

У 2025. години, укупно је остварено 4,4 милијарде бруто-тонских километара од стране свих превозника за превоз робе, укључујући и превознике за сопствене потребе, што у односу на 2024. годину представља смањење од око 4,6%, тј. 0,21 милијарду.

Државни превозник остварио је 2,08 милијарди бруто-тонских километара, што представља удео од 47,07%, док су приватни превозници остварили 2,34 милијарде бруто-тонских километара, односно 52,93%.

Тренд у промени остварених бруто-тонских километара за период 2017-2025 представљен је на графикону испод.

4. Процентуално учешће превозника у оствареним бруто-тонским километрима

У наредној табели приказани су подаци о процентуалном учешћу железничких превозника у односу на укупно остварене бруто-тонске километре за период од 2018. до 2025. године. Овај податак представља један од основа за анализу учешћа појединих превозника у уделу тржишта железничких услуга.

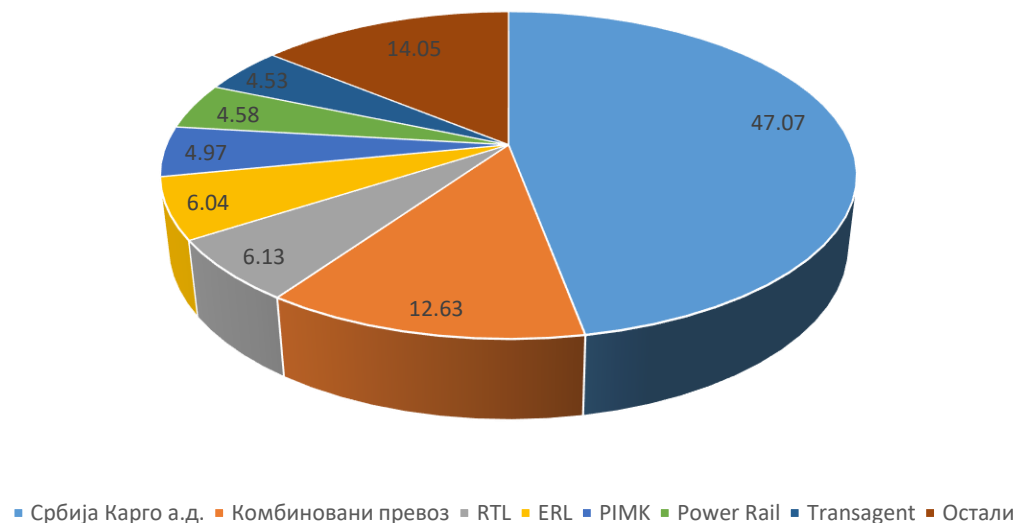
Табела: учешће превозника у оствареним брткм

Железнички превозник	Учешће у оствареним бруто-тонским километрима (%)							
	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
„Србија Карго“ а.д.	47,07	45,03	51,26	65,02	75,52	79,75	85,44	94,1
Комбиновани Превоз	12,63	13,48	12,87	11,47	10,08	9,19	7,76	2,67
РІМК	4,97	9,21	9,71	6,45	-	-	-	-
Деспотија	0,89	1,97	4,23	2,28	2,94	3,11	2,72	2,11
Eurorail Logistic	6,04	4,33	3,76	2,61	1,49	1,21	0,17	0,04
ЗГОП Нови Сад	0,06	0,05	0,03	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
АТМ	0,02	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	-
ТЕНТ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
НИС	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Трансагент оператор	4,53	8,19	5,58	5,37	4,69	0,30	-	-
S Rail	3,48	3,69	3,18	2,09	2,89	0,00	-	-
Power Rail	4,58	3,00	1,42	0,05	0,00	-	-	-
OBL	0,84	0,49	0,22	0,03	-	-	-	-
RTL	6,13	4,85	4,22	2,82	0,27	-	-	-
Sinhron	3,13	3,05	2,77	0,50	-	-	-	-
ENNA	2,23	1,70	0,37	-	-	-	-	-
RCC	1,12	0,93	0,38	-	-	-	-	-
M Rail	2,27	0,03	-	-	-	-	-	-
Railimpex	0,00	-	-	-	-	-	-	-
Укупно:	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Из претходне табеле може се извести закључак да је отприлике половина железничких превозника повећала свој тржишни удео у 2025. години, у односу на претходне године, посматрано у оствареним бруто-тонским километрима.

Дијаграм испод графички приказује тржишну расподелу железничких превозника за превоз терета, тј. тржишни удео, у односу на укупан износ остварених бруто-тонских километара који је остварен у току 2025. године.

Удео превоза према бруто-тонским километрима (%)

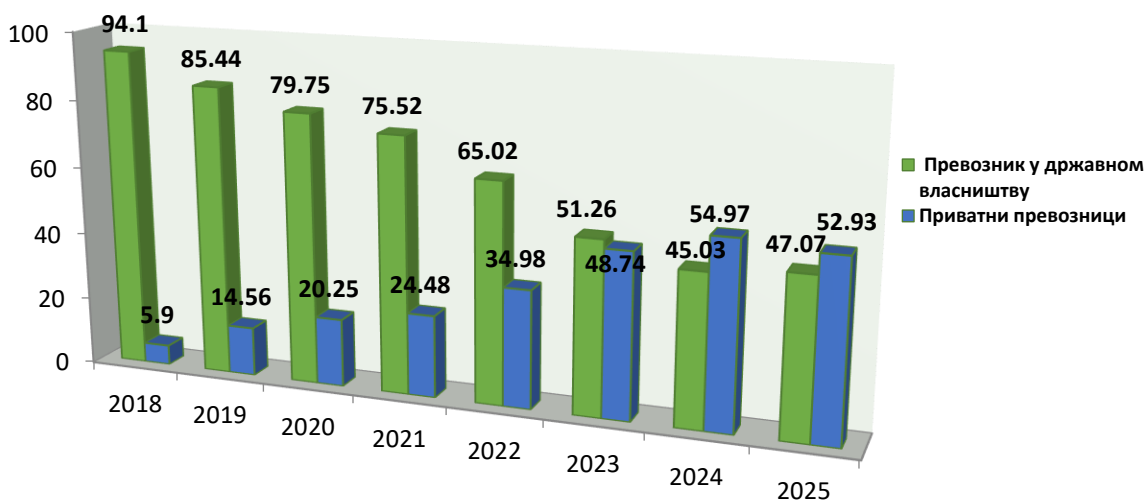

Удео „Србија Карго“ а.д. као државног превозника износио је 47,07%, док од приватних превозника највећи удео имају Комбиновани превоз д.о.о. 12,63%, RTL 6.13%, и Eurorail Logistic 6.04% (превозници са преко 5% удела). Укупно 7 железничких превозника заједно имају удео од преко 85% тржишта.

5. Тенденција приватних превозника на тржишту превоза робе

У наставку је дат приказ тенденције тржишног удела за превознике у државном и приватном власништву, у периоду од 2018. до 2025. године.

УЧЕШЋЕ ПРИВАТНИХ ПРЕВОЗНИКА НА ТРЖИШТУ ПРЕВОЗА РОБЕ

У 2024. години по први пут удео приватних превозника по овом параметру био је већи у односу на удео железничког превозника у државном власништву. Иако је удео приватних превозника у 2025. години у благом паду у односу на 2024. годину (пао је са 54.97% на 52.93%), и даље је за скоро 6% већи у односу на учешће железничког превозника у државном власништву. Такође, посматрано у односу на 2018. годину, удео приватних превозника на тржишту железничких услуга према бруто-тонским километрима порастао је преко 8 пута.

Пад тржишног удела превозника у државном власништву у корист приватних превозника у Србији, ЕУ и земаљама окружења, представља сада већ вишегодишњи тренд, где већ од 2022. године тржишни удео домаћег државног превозника износи мање од 50% (просек за све ЕУ земље)⁸.

Разлог овоме може лежати у чињеници да државни превозници и даље располажу предимензионираним капацитетима (локомотиве, кола, особље), нису прилагођени потребама савременог тржишта у смислу капацитета, уз факторе попут ниске продуктивности, улоге државе у доношењу тарифа, нефлексибилности у доношењу одлука, недостатку примене савремених технологија у раду, обављању некомерцијалних превоза и сл, а што углавном није случај код приватних превозника.

6. Запослени у сектору превоза робе железницом

Укупан број запослених код железничких превозника за превоз робе у Републици Србији у 2025. години износио је 2.444 (за 180 мање него 2024. године), од чега државни превозник запошљава 1.876, односно 76,76%, што није у сразмери са његовим тржишним уделом.

Проценат запослених жена креће се у распону од 0% до 23,1% посматрајући све превознике, док код приватних превозника овај проценат не прелази 15,8%.

Од укупно петнаест активних превозника у теретном саобраћају, њих десет има процентуално учешће запослених са преко 50 година старости од 50% и више (у појединим случајевима чак преко 80%).

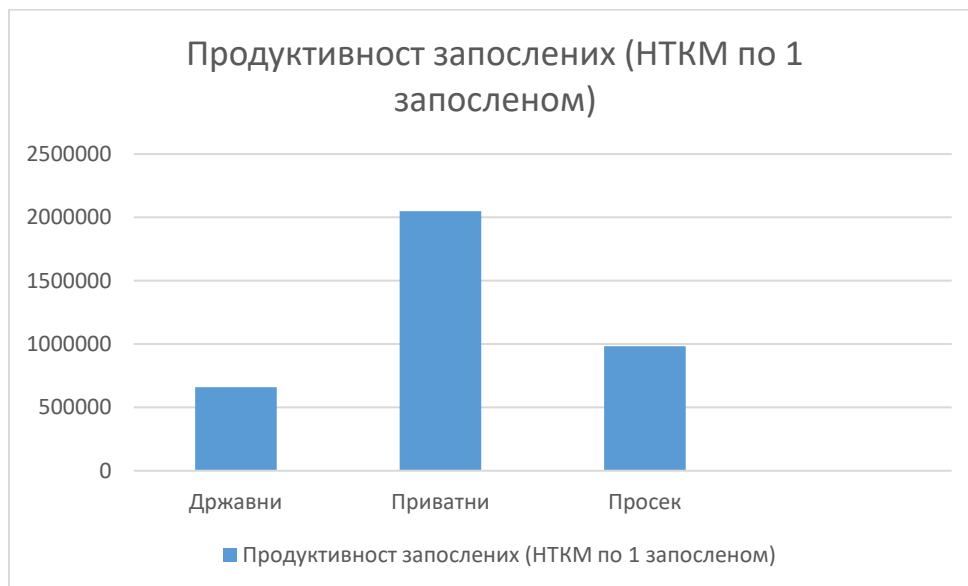
Последњих година нарочито је изражена дефицитарност на тржишту радне снаге за занимање машиновође, којих је укупно било 555 запослених у 2025. години и чинили су око 23% укупно запослених радника код железничких превозника за превоз робе.

7. Продуктивност запослених (НТКМ по 1 запосленом)

Посматрано за цео сектор превоза робе железницом, сваки запослени учествује у укупном обиму рада у просеку са 981.811,6 нето-тонских километара.

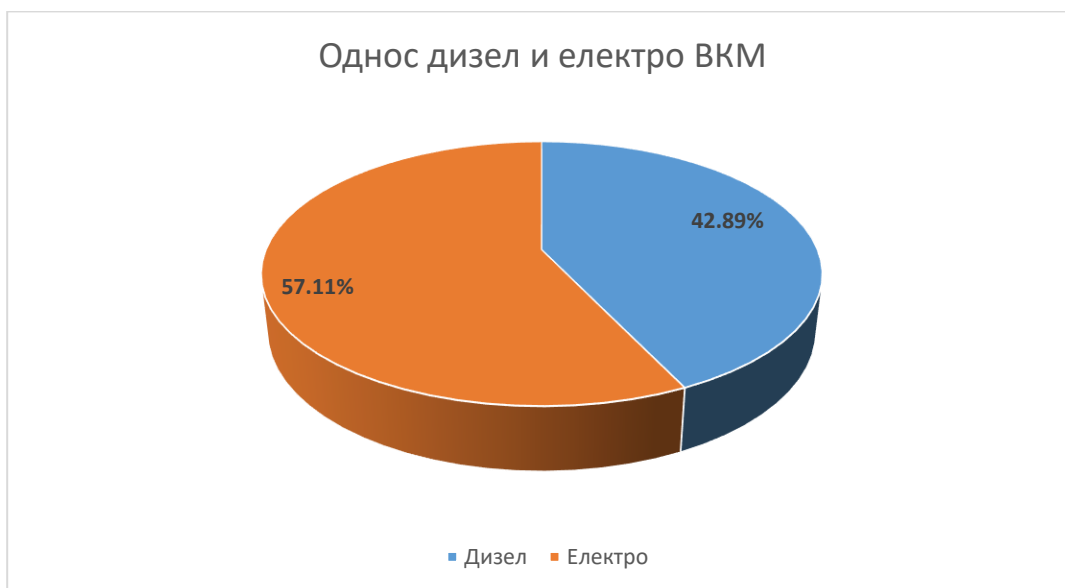
⁸ <https://irg-rail.eu/irg/documents/market-monitoring/574,2026.html>

Запослени код превозника у државном власништву учествује са 658.814,6 нето-тонских километара, док је просек за све превознике у приватном власништву 2.048.611,4 нето-тонских километара.

Потрошња енергије (kWh и l горива)

Од укупно 5,15 милиона возних километара, више од половине, тј. 57,11% остварено је коришћењем електричне вуче, док је 42,89% остварено возовима са дизел вучом. На нивоу ЕУ, удео возних километара остварених електро вучом последњих година је на нивоу од око 77-78%⁹.

⁹ [2026 - Market Monitoring - IRG Rail](#)

5.3. ПОКАЗАТЕЉИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ПРЕВОЗ ПУТНИКА

1. Обим путничког саобраћаја - период 2019-2025 (милиона возних километара)

Година 2021. донела је назнаку заустављања пада укупног обима превоза у путничком саобраћају израженом у возним километрима који практично представља тренд дужи низ година, са мањим одступањима, од самог оснивања „Србија Воз“ а.д.

Овај негативни тренд који је између осталог био изазван поремећајима у саобраћају и обуставама саобраћаја на значајном броју пружних праваца услед радова на реконструкцији и модернизацији пруга кулминирао у периоду кризе изазване пандемијом вируса COVID-19.

Највећи допринос промени овог тренда у 2022. години дало је поновно успостављање саобраћаја на најфреквентнијој прузи у Републици Србији, на деоници Београд Центар - Нови Сад и увођење услуге „СОКО“ од стране „Србија Воз“ а.д. са брзинама до 200 km/h, при чему је саобраћај реализован са великом фреквентношћу услуге, тј. великим бројем дневних полазака возова.

Тако је током 2022. и 2023. године остварено укупно преко 8,5 милиона возних километара по години, док је тај број у 2024. достигао 8,9, а у 2025. години 9,6 милиона возних километара.

Од овог броја, на ТЕН-Т мрежи пруга¹⁰ остварено је током 2025. године 5,96 милиона возних километара.

У односу на остварене возне километре, слично као и 2023. и 2024. године, у путничком саобраћају током 2025. године био је изразито доминантан унутрашњи саобраћај, док је обим међународног саобраћаја на нивоу од мање од 5%.

2. Обим путничког саобраћаја у периоду 2019-2025 (мил. путничких километара)

Графикон испод приказује тенденцију реализованог саобраћаја у превозу путника у периоду од 2019. до 2025. године, изражену у милионима путничких километара.

Слично као код возних километара, у 2021. и 2022. години дошло је до заустављања пада у укупно оствареном броју путничких километара. Посматрано у односу на 2019. (година пре кризе), дошло је до повећања за значајних 240,9 милиона путничких километара. Ово представља увећање од око 46%.

Током 2023. године, примарно захваљујући добром учинку на деоници Београд Центар – Нови Сад и великом броју превезених путника, остварен је значајан раст реализованих путничких километара, који је износио преко 528 милиона. Ова тенденција раста настављена је и у 2024. години па је број реализованих путничких километара износио преко 590 милиона, док је у 2025. години дошло до пада, тј. број реализованих путничких километара износио је преко 526 милиона.

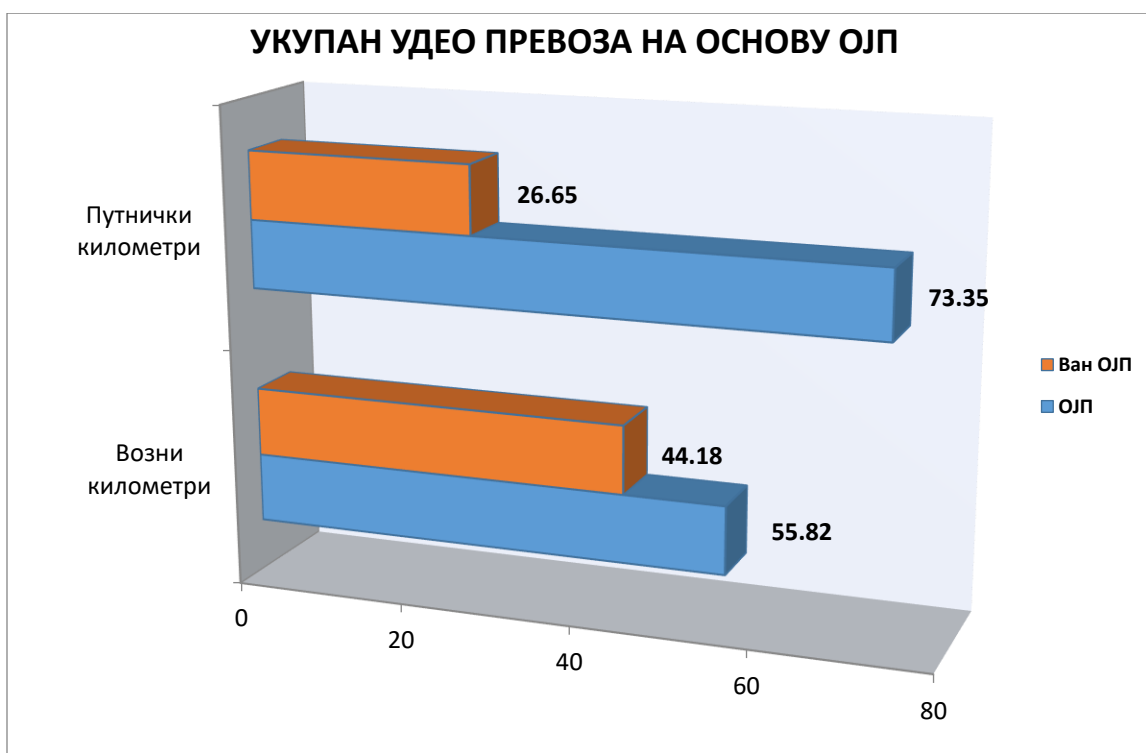
¹⁰ статус индикативног проширења Трансевропске мреже коридора у складу са Уредбом (ЕУ) 2024/1679

3. Удео превоза на основу ОЈП у односу на укупан превоз

Тржиште железничких услуга отворено за све превознике регистроване у Републици Србији, како у робном, тако и у путничком саобраћају. Међутим, у превозу путника до сада није било заинтересованих других превозника за потенцијални улазак на тржиште, осим постојећег предузећа у државном власништву („Србијавоз“ а.д), те је и његов удео у укупном превозу путника и даље стопроцентан (у ЕУ удео приватних превозника већ је на нивоу од око 25%¹¹).

Највећи део ових услуга реализује се кроз оквир Уговора о обавези јавног превоза који је 2017. године закључен између Владе Републике Србије и „Србијавоз“ а.д.

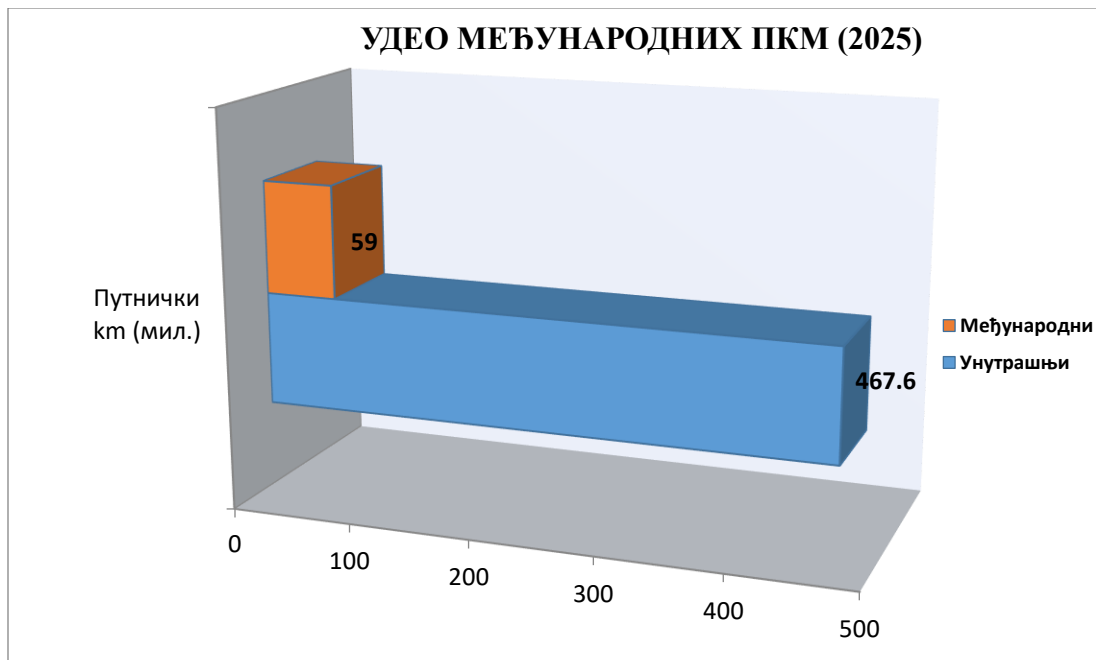
У наставку су приказани подаци о уделу превоза путника железницом на основу Уговора о обавези јавног превоза (ОЈП услуге) у односу на удео превоза који се реализује ван ОЈП (комерцијални и други превози).

На основу графикана, закључује се да је удео превоза на основу ОЈП у Републици Србији доминантан у односу на показатељ остварених путничких километара, као и посматрано у односу на остварене возне километре.

¹¹ [2026 - Market Monitoring - IRG Rail](#)

На следећем графикону приказан је обим превоза путника у унутрашњем саобраћају, у односу на међународни саобраћај, изражено у путничким километрима.

Може се закључити да се највећи део обима саобраћаја израженог у путничким километрима и даље односи на возове из унутрашњег саобраћаја, док међународни саобраћај чини само око 11 % укупног обима саобраћаја.

Разлог овоме може бити немогућност финансирања услуга међународног железничког саобраћаја кроз оквир ОЈП (покривање нето губитака за некомерцијалне превозе) у складу са важећим Законом о железници, али и обуставе саобраћаја у већем обиму које су и даље присутне као претходних година, а услед радова на реконструкцији и модернизацији, нарочито деоница које саобраћају ка суседним земљама (Нови Сад – Суботица, Београд – Врбница, Ниш – Прешево, Ниш – Димитровград и сл).

На графикону испод приказан је укупан број превезених путника по годинама у унутрашњем и међународном саобраћају за период од 1.1.2018. до 31.12.2025. године.

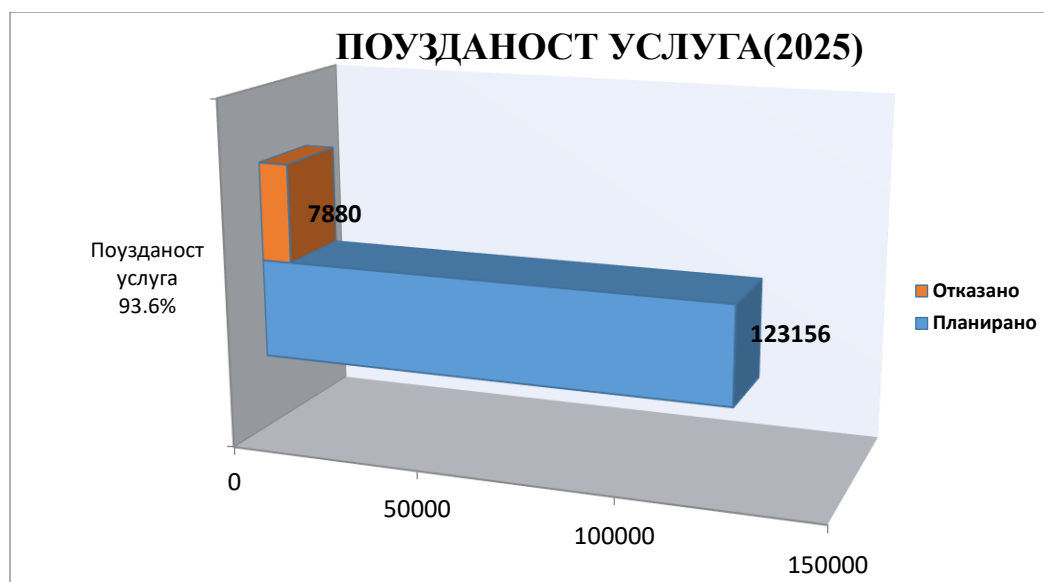
Напомена: подаци не обухватају путнике из система „БГ:Воз“

На основу анализе показатеља броја превезених путника може се закључити да 2025. година доноси благи пад броја превезених путника у односу на 2024. годину, с тим што у односу 2020. годину тј. на период пандемије COVID-19 имамо и даље пораст за око 3 пута.

Од укупно превезених 7,7 милиона путника, 3,5 милиона, односно укупно 46%, превезено је само на релацији Београд Центар – Нови Сад – Београд Центар. Још значајнији раст може се очекивати након пуштања у саобраћај комплетне деонице до Суботице.

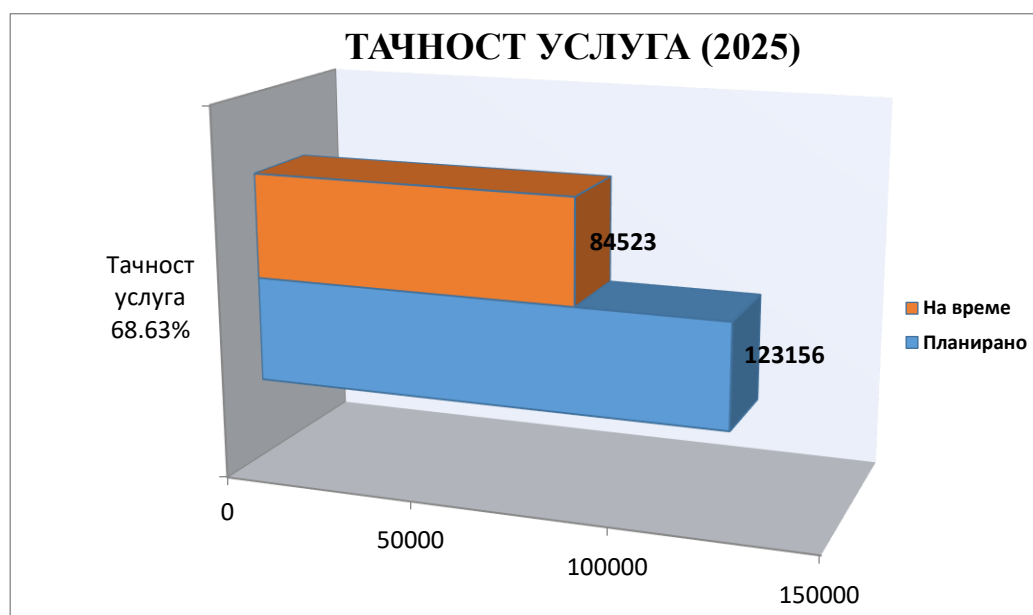
4. Квалитет услуга (поузданост и тачност)

Од укупно 123.156 поласка планираних редом вожње из градског и приградског, регионалног, даљинског и међународног путничког саобраћаја, у току 2025. године отказано је укупно 7.880 поласка, односно 6.4% планираних полазака, што значи да је остварена поузданост од 93.6%.

Од 123,156 полазака планираних редом вожње, укупно 84.523 воза на време је пристигло у упутну станицу, што значи да је остварена тачност услуга од 68,63%, што је значи да је на истом нивоу као и претходне године.

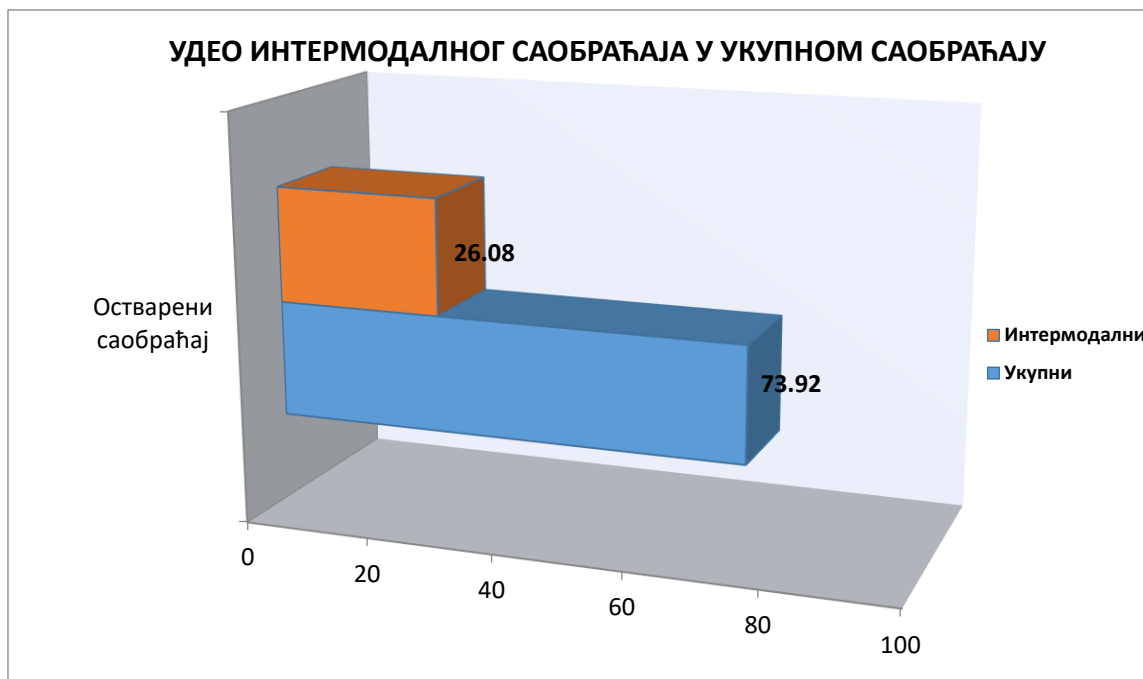
Напомена: доласком на време сматра се долазак са до 5 минута закашњења у упутну станицу, што представља ЕУ норму.

5.4 ПОКАЗАТЕЉИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ИНТЕРМОДАЛНИ САОБРАЋАЈ

1. Удео интермодалног саобраћаја¹² у укупном саобраћају

У наставку приказан је процентуални удео интермодалног саобраћаја у укупно оствареном теретном саобраћају, изражено на основу остварених нетотонских километара.

Од укупно остварених 2,4 милијарди нето-тонских километара у теретном саобраћају, око 625,8 милиона је остварено возовима из интермодалног саобраћаја у 2025. години, што представља удео од око 26,08%. У односу на 2024. годину удео интермодалног саобраћаја смањен је за око 10%.

¹² Под интермодалним саобраћајем подразумева се превоз товарне јединице – контејнера или изменљивог транспортног суда, као и друског возила, железницом

6. СПРЕЧАВАЊЕ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ДРУГЕ АКТИВНОСТИ ДИРЕКЦИЈЕ КАО РЕГУЛАТОРНОГ ТЕЛА

6.1 СПРЕЧАВАЊЕ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ ПОДНОСИЛАЦА ЗАХТЕВА

У оквиру вршења функције регулисања тржишта железничких услуга, у делу који се односи на надлежност из члана 120. став 1. Закона о железници, у извештајном периоду није било поднетих захтева за покретање поступка пред Дирекцијом, односно није било подносилаца захтева за доделу капацитета инфраструктуре, односно подносилаца захтева за приступ и пружање услуга у услужном објекту, који су сматрали да су неправедно третирани, дискриминисани или на било који други начин оштећени од стране управљача инфраструктуре и/или оператора услужног објекта.

Дирекција је по службеној дужности проверавала да ли Изјава о мрежи садржи дискриминаторне одредбе или ствара дискрециона овлашћења управљача инфраструктуре којима би се могли дискриминисати подносиоци захтева, у складу са чланом 121. став 7. Закона о железници.

У том смислу, Дирекција је пратила објављивање Изјава о мрежи, односно њихових измена, и то:

Изјава о мрежи 2026. са четвртим изменама и допунама 24. 10. 2025.

Изјава о мрежи 2025. са деветим изменама и допунама 28. 08. 2025.

Изјава о мрежи 2026. са трећим изменама и допунама 06. 06. 2025.

Изјава о мрежи 2025. са осмим изменама и допунама 06. 06. 2025.

Изјава о мрежи 2026. са другим изменама и допунама 29. 04. 2025.

Изјава о мрежи 2026. са првим изменама и допунама 17. 03. 2025.

Изјава о мрежи 2025. са седмим изменама и допунама 17. 03. 2025.

Поводом објављених Изјава о мрежи, односно измена и допуна Изјаве о мрежи током 2025. године Дирекција није утврдила постојање дискриминаторних одредби, нити постојање дискреционих овлашћења управљача инфраструктуре којима би се могли дискриминисати подносиоци захтева.

Дирекција се, поред осталог, у оквиру својих надлежности стара о недискриминаторском приступу услужним објектима и услугама које се пружају у услужним објектима, објављивању информација из члана 18. Закона о железници, и начелима обрачуна и наплате цена приступа.

У вези са надлежностима Дирекције из члана 121. ст. 1. и 7. Закона о железници, када је у питању објављивање Информација о услужном објекту из члана 18. закона, Дирекција је на сопствену иницијативу у току 2025. године интензивирала активности на препознавању услужних објеката из става 15. закона (теретни терминали комбинованог транспорта, објекти лука на унутрашњим водама повезани са железничким активностима, објекти за одржавање – радионице, и др), као и утврђивању обавезе оператора тих услужних објеката у смислу објављивања Информације о услужном објекту из члана 18. закона.

Наиме, у вези са овим пословима, препознато је укупно 25 потенцијалних оператора услужних објеката на територији Републике Србије, те је сваки од њих контактиран ради прибављања детаљнијих информација односно утврђивања постојања наведене обавезе.

У извештајном периоду објављено је укупно 13 Информација о услужном објекту на начин прописан чланом 18. став 1. односно став 3, а у складу са Уредбом о појединостима поступка и критеријумима који се примењују за приступ услугама које се пружају у услужним објектима („Службени гласник РС”, бр. 57/19 и 13/20) и Правилником о елементима информације о услужном објекту („Службени гласник РС”, број 66/19) .

Списак оператора услужних објеката који су објавили Информације о услужном објекту дат је у наставку.

Р. бр.	Оператор услужног објекта	Врста услужног објекта	Линк ка Информацији о услужном објекту
1.	„Nelt Co” д.о.о.	Теретни терминал кобинованог транспорта (повезан на ж.станицу Сурчин)	https://www.nelt.com/logistika/intermodalni-terminal/ https://infrazs.rs/IzjavaMreza/2025_IOM_8.pdf

Р. бр.	Оператор услужног објекта	Врста услужног објекта	Линк ка Информацији о услужном објекту
2.	MBOX Terminal Ниш	Теретни терминал кобинованог транспорта (повезан на ж.станицу Ниш Ранжирна)	https://mboxt.com/o-nama
3.	„DP World” а.д. Нови Сад	Лучки оператер, теретни терминал, Лука Нови Сад, Лучко подручје Нови Сад (повезана на ж.станицу Нови Сад Ранжирна)	https://www.dpworld.com/sr/serbia/general-terms-and-conditions
4.	Granexport д.о.о.	Лучки оператер, Лука Дунав, Лучко подручје Панчево	https://www.granexport.rs/index.php?idon=1 .
5.	Dry port terminals д.о.о.	Теретни терминал кобинованог транспорта Лука Дунав, Лучко подручје Панчево	https://dpterminals.rs/wp-content/uploads/2023/09/DPT-informacija-o-usluz%CC%8Cnom-objektu-konacno.pdf
6.	Специјална Лука д.о.о.	Лучки оператер, Лука Дунав, Лучко подручје Панчево	https://www.specijalnaluksa.rs/
7.	„Elixir Prahovo” д.о.о.	Лучки оператер, Лука Прахово, Лучко подручје Прахово	https://www.elixirprahovo.rs/logistika/ и https://www.elixirgroup.rs/wp-content/uploads/2023/08/Informacija-o-usluznom-objektu-u-zeleznickom-saobracaju-luckog-operatera-Elixir-Prahovo-DOO.pdf

Р. бр.	Оператор услужног објекта	Врста услужног објекта	Линк ка Информацији о услужном објекту
8.	„Лука Сента” а.д.	Лучки оператер, Лука Сента, Лучко подручје Сента	https://www.luka-senta.rs/obavestenja/
9.	ПД Elixir Zorka	Лучки оператер, Лука Зорка Шабац, Лучко подручје Шабац	https://www.elixirprahovo.rs/logistika/ и https://www.elixirgroup.rs/wp-content/uploads/2023/08/Informacije-o-usluznom-objektu-u-zeleznickom-saobracaju-luckog-operatera-Elixir-Zorka-DOO-Sabac.pdf
10.	„Србија Воз” а.д.	Објекти за одржавање возних средстава - радионице	https://infrazs.rs/IzjavaMreza/2025_IOM_9.pdf
11.	„Србија Карго” а.д.	Објекти за одржавање возних средстава - радионице	https://www.srbcargo.rs/sr/usluzni-objekti/
12.	Шинвоз д.о.о. Зрењанин	Објекти за одржавање - радионице	https://www.sinvoz.rs/wp-content/uploads/2023/08/Informacija-o-Sinvozu-za-izjavu-o-mrezi.pdf
13.	ТР Pneumatik Зрењанин	Објекти за одржавање - радионице	https://infrazs.rs/IzjavaMreza/Izjava%20o%20mrezi%202025%20sa%20drugim%20izmenama%20i%20dopunama.PDF

6.2. ДРУГЕ АКТИВНОСТИ ДИРЕКЦИЈЕ КАО РЕГУЛАТОРНОГ ТЕЛА

Са аспекта европских интеграција, Дирекција је учествовала у низу активности усмерених на остваривање стратешког циља Републике Србије – приступање Европској унији. Представници Дирекције за железнице учествовали су у раду Преговарачке групе за транспорт – 14 и Преговарачке групе за трансевропске мреже – 21, у делу који се односи на железнички сектор.

Дирекција је учествовала у изради свих докумената из железничког транспорта која се односе на процес интеграције Републике Србије у ЕУ, као и на спровођењу закључка Владе у вези са припремом правних тековина ЕУ на српском језику. Стручни редактори из Дирекције вршили су стручну редактуру превода железничких прописа ЕУ достављених од стране Министарства за европске интеграције. Поред тога, представници Дирекције учествовали су у раду Радне групе за стручну редактуру превода правних тековина ЕУ и сарађивали са Министарством за европске интеграције приликом анализе стручне редактуре превода прописа ЕУ и усаглашавања стручне терминологије из свог делокруга.

У току 2025. године, настављене су активности везане за пружање техничке помоћи Дирекцији за железнице у оквиру Пројекта модернизације железница Србије који је део десетогодишњег програма Светске банке, а чији је носилац Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (МГСИ). Неке од кључних области у реализацији надлежности Дирекције обухваћене овим пројектом биле су, између осталог, контрола цена приступа железничкој инфраструктури и права путника. У току извештајног периода за запослене Дирекције организоване су обуке на наведене теме, као и студијска посета регулаторним телима Пољске и Аустрије.

У децембру 2025. године завршен је пројекат „Реформа српског железничког сектора и јачање регулаторног капацитета“ финансираног од стране ЕБРД (EBRD) у оквиру којег је обезбеђена техничка помоћ Дирекцији за железнице, као регулаторном телу за железничко тржиште. Задатак консултаната био је израда студије и акционог плана за спровођење мера ради унапређења правне, финансијске и функционалне независности регулаторног тела у односу на релевантне заинтересоване стране. Поред тога, пројекат је обухватио обуку запослених у Дирекцији у областима везаним за економско регулисање железничког тржишта, укључујући испуњавање обавеза проистеклих из Уговора о оснивању Транспортне заједнице и препорука из Акционог плана за железнице. Консултант је у оквиру овог пројекта израдио следеће документе и организовао следеће обуке за запослене у Дирекцији:

- документи: Иницијални извештај, Визија будућег развоја и анализа регулаторног оквира у железничком сектору Србије - студија и имплементациони акциони план за јачање независности железничког регулаторног тела у складу са проценом капацитета Дирекције за железнице и њене способности да одговори захтевима будуће визије;

- обуке из следећих области: изјава о мрежи управљача инфраструктуре, државна помоћ и конкуренција, израда теста економске равнотеже за услуге путничког саобраћаја, приступ и контрола цена приступа услужним објектима и праћење тржишта.

7. ПРАВА ПУТНИКА

Законом о железници из 2018. године установљена је нова надлежност Дирекције да прима и разматра притужбе путника који сматрају да им је ускраћено право утврђено тим законом и даје мишљења и препоруке у конкретним случајевима.

У поступку по притужби путника или по службеној дужности, Дирекција може решењем утврдити мере за отклањање утврђене повреде у складу са Законом о железници и рок за спровођење утврђених мера.

На следећем дијаграму дат је преглед поступака расподељених у односу на категорију:

Од укупно 19 поступака које је Дирекција водила у 2025. години поступајући као тело задужено за права путника, 1 случај се односио на путничку тарифу, 4 случаја на ред вожње, 2 случаја на кашњење возова, , 2 случаја на неадекватно пружање информација путницима, 5 случајева на непрофесионално понашање железничког особља, 2 случаја на отежан приступ станицама, 1 случај неадекватног пружања услуге и 2 случаја која не могу да се сврстају у раније наведене категорије. У току 2025. године „Србијавоз“ а.д. је примио 17907 рекламација од чега 16609 електронским путем.

8. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

IRG-Rail

Током 2025. године настављене су активности Дирекције као члана међународне Групе независних регулаторних тела за железницу (Independent Regulators' Group – Rail, скраћено IRG-Rail). Дирекција је члан IRG-Rail-а од 2016. године. IRG-Rail је основан Меморандумом о разумевању потписаним 9. јуна 2011. године у Хагу, који поставља оквир за неформалну сарадњу независних регулаторних тела за железницу у циљу размене искустава и мишљења по кључним питањима која се односе на регулисање и развој конкуренције на европском железничком тржишту.

Пленарном скупштином IRG-Rail-а руководе председавајући и ко-председавајући, који се бирају из реда чланова на годину дана, а функцију Секретаријата у вези са одржавањем Пленарне скупштине врши члан који обезбеђује председавајућег. У 2025. години ту функцију вршило је шпанско регулаторно тело за железнице – CNMC. Прва пленарна скупштина IRG-Rail-а у 2025. одржана је од 3. до 4. маја у Мадриду, док је друго пленарно заседање одржано у Барселони од 18. до 19. новембра 2025.

Пленарно заседање – новембар 2025. Извор: IRG-Rail

Поред учешћа на пленарним заседањима, представници Дирекције су активно учествовали у раду радних група ове организације: Радне групе за праћење тржишта, Радне групе за приступ железничкој инфраструктуре, Радне групе за накнаде и Подгрупе за приступ услужним објектима. Подаци о железничком тржишту у Републици Србији, које је Дирекција прибавила у процесу праћења железничког тржишта, укључени су у Годишњи извештај међународне Групе независних регулаторних тела за железницу. 2025. године објављен је Тринаести извештај о праћењу тржишта IRG-Rail-а који се односи на 2023. годину, а обухвата податке које је доставила 31 држава чланица, укључујући и Србију. Извештај садржи годишњи преглед кретања на железничком тржишту и економских услова у железничком сектору и омогућује поређење података кроз време (подаци у распону од пет година), као и сагледавање развоја конкуренције на европском железничком тржишту. Радна група за праћење тржишта IRG-Rail-а прикупљајући податке од својих чланова објављује се почев од 2013. године.

*Групу независних регулатора
IRG-Rail чини 31 независно
регулаторно тело за праћење
железничког тржишта.*

ОТИФ

Дирекција је, у складу са установљеном праксом реализације међународне сарадње са Међувладином организацијом за међународне железничке превозе (ОТИФ), заједно са МГСИ и Министарством спољних послова, била активно укључена у сарадњу са овом кључном међувладином организацијом, што подразумева учешће у изради свих делова основне конвенције из међународног железничког саобраћаја, Конвенције СОТИФ, учествовање у раду свих стручних органа ОТИФ-а и извршењу наведене Конвенције, као што је вођење Националног регистра возила и сертификација лица задужених за одржавање возила (ЕСМ). У току 2025. године представници Дирекције су такође, заједно са представником МГСИ, активно учествовали у раду *ad hoc* Комисије за правна питања и међународну сарадњу. Ова Комисија основана је како би се бавила припремом нацрта измена и допуна Конвенције о међународним железничким превозима (СОТИФ), пружала правне савете на сопствену иницијативу или на захтев органа ОТИФ-а, промовисала и олакшавала функционисање и имплементацију СОТИФ-а, вршила оцену правних

инструмената и доносила одлуке о сарадњи са другим међународним организацијама и удружењима.

OTIF – заседање ad hoc Комисије за правна питања и међународну сарадњу, Берн 2025. Извор: OTIF

У оквиру наведених активности, представници Дирекције учествовали су на 8. заседању ad hoc Комисије за правна питања и међународну сарадњу одржаном од 2. до 4. децембра 2025. године у Берну. Једна од главних тема којима се бавила ad hoc Комисија била је кретање празних кола и одговорност за штету коју проузрокује возило, у складу са одредбама члана 7. Јединствених правила која се односе на уговоре о коришћењу возила у међународном железничком саобраћају (CUV UR). Поред тога, разматрано је питање дигитализације у међународном саобраћају, а посебно дигитализације транспортних докумената у теретном саобраћају, као и дигиталног издавања карата и правима путника.

ТРАНСПОРТНА ЗАЈЕДНИЦА

Представници Дирекције учествовали су у раду Техничког одбора за железницу Транспортне заједнице, као и припреми одговора на редовне упите у вези са скринингом стања у хармонизацији са прописима ЕУ који спроводи Транспортна заједница за све стране потписнице уговора.

У организацији Сталног секретаријата Транспортне заједнице и EBRD, 29. маја 2025. у Подгорици, одржана је Конференција о железничкој политици Западног Балкана. Том приликом потписан је Меморандум о разумевању којим се успоставља Регионална мрежа националних тела за безбедност, тела за регулисање железничког тржишта и националних тела за истраживање несрећа за Западни Балкан (WB RNNE). Пословником о раду предвиђено је да се састанци одржавају најмање два пута годишње и да мрежа функционише тако што ће сваке године председавање мрежом обезбеђивати друга држава. На првом састанку је одлучено да прве године (2026) председава Србија, док ће функцију заменика председавајућег вршити Црна Гора која ће наредне године преузети председавање. Сходно томе, директор Дирекције за железнице, г. Александар Адамовић, изабран је за председавајућег, а директор Железничке агенције Црне Горе, г. Денис Лукач, за заменика председавајућег мреже WB RNNR.

Студијска посета за представнике железничког сектора Украјине и Молдавије – новембар 2025.

На позив Транспортне заједнице, Дирекција за железнице је учествовала у студијској посети организованој за представнике железничког сектора Украјине и Молдавије одржаној од 26. до 29. новембра 2025. године у Београду. Дирекција за железнице је том приликом била домаћин састанака на којем су њени представници одржали низ презентација и упознали учеснике студијске посете са својим активностима у области регулисања железничког тржишта, лиценцирања железничких превозника, права путника, издавања сертификата о безбедности, надзора над системом управљања безбедношћу и издавања дозвола за стабилне структурне подсистеме.

8. ЗАКЉУЧАК

Активностима у оквиру својих надлежности из области регулисања тржишта железничких услуга, лиценцирања железничких превозника и права путника, Дирекција за железнице у 2025. години наставила је да гарантује равноправне услове пружања услуга превоза у железничком саобраћају за све учеснике на тржишту, подржавајући тако даљи развој конкуренције у овој области и штитећи права путника у железничком саобраћају.

У току извештајног периода Дирекција је обављала послове из њене надлежности прописане чланом 122. Закона о железници, између осталог, проверу испуњености услова за издавање, односно поседовање лиценце за превоз и друге послове у области лиценцирања железничких превозника.

Дирекција је током 2025. године није издала ниједну лиценцу за превоз робе у железничком саобраћају, у складу са одредбама члана 122. Закона о железници, јер није било поднетих захтева за издавање нових лиценци, али су због неиспуњавања услова одузете три лиценце.

У оквиру вршења функције регулисања тржишта железничких услуга, у делу који се односи на надлежност из члана 120. став 1. Закона о железници, у извештајном периоду није било подносилаца захтева за доделу капацитета инфраструктуре, односно за приступ и пружање услуга у услужном објекту који су сматрали да су неправедно третирани, дискриминисани или на било који други начин оштећени од стране управљача инфраструктуре.

Дирекција је по службеној дужности проверавала да ли Изјава о мрежи садржи дискриминаторне одредбе или ствара дискрециона овлашћења управљача инфраструктуре којима би се могли дискриминисати подносиоци захтева, у складу са чланом 121. став 7. Закона о железници. У том смислу, Дирекција је пратила објављивање измена и допуна Изјаве о мрежи за 2025. годину, као и Изјаве о мрежи за 2026. годину.

Дирекција се, такође, у оквиру својих надлежности старала о недискриминаторском приступу услужним објектима и услугама које се пружају у услужним објектима, односно објављивању информација из члана 18. Закона о железници и начелима обрачуна и наплате цена приступа.

У вези са овим пословима, захваљујући појачаним активностима на препознавању услужних објеката и утврђивању обавезе оператора услужних објеката у смислу објављивања Информације о услужном објекту из члана 18. закона, у извештајном периоду је 13 оператора услужних објеката објавило ову информацију, укључујући теретне терминале комбинованог транспорта, објекте лука на унутрашњим водама повезаних са железничким активностима, и објекте за одржавање – радионице.

Дирекција је, такође, пратила стање конкуренције на тржишту, између осталог, прикљупљањем и анализом података добијених од железничких превозника посредством годишњих упитника, а о стању железничког тржишта говоре различити показатељи и налази које је Дирекција објавила у Поглављу 5 овог извештаја.

У 2025. години, услуге железничког превоза робе и путника у Републици Србији пружало је укупно 18 лиценцираних железничких превозника, од којих 17 за превоз робе и 1 за превоз путника. Од 17 железничких превозника за превоз робе, 2 превозника обављала су превоз за сопствене потребе.

Током 2025. године, у теретном саобраћају, укупно је остварено 5,2 милиона возних километара, односно 4,4 милијарде бруто-тонских километара, 2,39 милијарди нето-тонских километара, од чега се 82% односило на токове из међународног саобраћаја и 18% из унутрашњег.

У превозу путника, остварено је преко 9,6 милиона возних километара, преко 526 милиона путничких километара, и то на 139.932 реализованих траса возова, од чега се већина односила на превозе из унутрашњег саобраћаја и превозе покривене Уговором о обавези јавног превоза. Према налазима Дирекције, остварена је поузданост услуга од 93,6% и тачност од 68,63%.

На тржишту превоза робе, на основу остварених бруто-тонских километара, удео железничких превозника у приватном власништву у 2025. години износио 52,93% док је удео превозника у државном власништву износио 47,07%, те је већ другу годину заредом према овом параметру удео приватних превозника већи у односу на удео државног превозника. У путничком саобраћају у Републици Србији превоз обавља и даље само превозник у државном власништву, без обзира на то што је тржиште и у овом сегменту формално отворено, на исти начин као и у робном, тј. за превознике регистроване у Републици Србији.

У 2025. години дошло је до благог пада броја превезених путника у односу на 2024. годину (7,7 милиона у 2025. у односу на 7,9 милиона у 2024. години), с тим што у односу на 2020. годину и даље имамо повећање у обиму превезених путника за око три пута.

Дирекција је такође, у оквиру својих надлежности из области права путника, примала и разматрала притужбе путника који су сматрали да им је ускраћено право утврђено Законом о железници, у вези са чим је обрађено 19 притужби путника. Од укупно 19 поступака које је Дирекција водила у 2025. години поступајући као тело задужено за права путника, 1 случај се односио на путничку тарифу, 4 случаја на ред вожње, 2 случаја на кашњење возова, 2 случаја на неадекватно пружање информација путницима, 5 случајева на непрофесионално понашање железничког особља, 2 случаја на отежан приступ станицама, 1 случај неадекватног пружања услуга и 2 случаја која не могу да се сврстају у раније наведене категорије.

Како би одговорила потребама тржишта које бележи већи број превозника заинтересованих за пружање услуга превоза у железничком саобраћају и све сложеније релације

између актера на тржишту (све већу конкуренцију), Дирекција континуирано ради на јачању својих административних капацитета за обављање послова из претходно поменутих области.

У том циљу, настављена је интензивна сарадња са искусним регулаторним телима у ЕУ, и то пре свега учешћем Дирекције у активностима међународне Групе независних регулаторних тела за железницу - IRG-Rail. У извештајном периоду Дирекција је имала додатну подршку за унапређење својих капацитета и независности као регулаторног тела кроз пројекте из зајмова финансираних од стране инвестиционих банака као што су „Пројекат модернизације железница Србије“ и „Реформа српског железничког сектора и јачање регулаторног капацитета“. Ова подршка посебно је фокусирана на стварање што бољих услова за квалитетно и ефикасно регулисање железничког тржишта, конкретно за обављање послова контроле цена приступа, односно услуга, као и за послове праћења и анализирања железничког тржишта.

Очекује се да ефикасно регулисање железничког тржишта, заједно са актуелним радовима на ревитализацији железничке инфраструктуре, допринесе не само повећању броја учесника на железничком тржишту, већ и јачању конкурентности железнице, као једног од најодрживијег, еколошки најприхватљивијег и најбезбеднијег вида саобраћаја, у односу на друге видове транспорта.

В. Д. ДИРЕКТОРА

Александар Адамовић

Број: 004315418 2026 12500 002 001 051 001

У Београду, 28. септембра 2026. године